

Rahulolu ETAGi toele Euroopa Liidu raamprogrammides osalemisel aastatel 2020–2023

Tartu 2023

Koostaja: Tanel Hirv

Toimetaja: Kadri Raudvere

SA Eesti Teadusagentuur

Strateegilise analüüsi osakond

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Metoodika	3
Vastaja profiil.....	4
Info kasulikkus ja eelistused	9
NCP-de teenustega rahulolu	14
Kokkuvõte.....	20
LISAD	22
Lisa 1. Uuringküsimustik	22
Lisa 2. Infoallikate kasutamine töölase kuuluvuse järgi	26
Lisa 3. Infoallikate kasulikkuse koondtabel	27
Lisa 4. Infoallikate kasulikkus eesti ja inglise keeles vastanute lõikes	28
Lisa 5. NCP tegevuste rahulolu koondtabel.....	29
Lisa 6. Rahulolu teenuste ning tööalaste gruppide lõikes.....	30
Lisa 7. Eesti ja inglise keeles vastanute rahulolu teenuste lõikes.....	31
Lisa 8. NCP tegevuste vajalikkuse koondtabel.....	32
Lisa 9. NCP tegevuste vajalikkus eesti ja inglise keeles vastanute lõikes	33
Lisa 10. Ettevalmistustoetuse korraldus.....	34
Lisa 11. Vabad vastused	35

Sissejuhatus

Eesti Teadusagentuur (ETAG) korraldas 2023. aasta sügisel raamprogrammide konsultantide (National Contact Points – NCP) teenuste tagasisideküsitluse. NCP küsimustik saadeti ajavahemikul 2020-2023 raamprogrammide taotlejatele, ETAG-i välisteaduskoostöö (VTKO) osakonnale päringuid teinutele ja teadusadministraatoritele ning oli vastamiseks avatud vahemikus 02.10.2023 – 15.10.2023. Küsitluse eesmärk oli koguda tagasisidet raamprogrammide konsultantide teenuste kohta ja saadud informatsiooni põhjal kavandada NCP teenuste kasutajakogemuse sujuvamaks ja kasutajasõbralikumaks muutmine.

Metoodika

ETAG-i raamprogrammide konsultantide teenustele koguti tagasisidet anonüümse veebiküsitlusega Google Forms keskkonnas. Küsimustik oli jagatud kolmeks sektsiooniks. Küsimustiku leiab lisast [1](#).

Küsimustiku alguses piiritleti vastaja profiil nelja küsimusega, kus paluti määratleda oma (peamine) sihtrühm (teadlane, ettevõtja jne), märkida, millistes rollides ja mis valdkondades raamprogrammide koostööprojektidega on kokku puutunud.

Teises osas käsitleti küsimusi ETAG-i poolt jagatud informatsiooni kasulikkuse ja eelistuste kohta: kas vastajad olid teadlikud, et ETAG-is tegutsevad erinevate valdkondade konsultandid; paluti hinnata erinevate raamprogrammi infokanalite kasulikkust ning vastajate eelistusi NCP-de poolt korraldatavate infotundide, koolituste ja materjalide jagamise viiside osas.

Viimases sektsioonis paluti vastajatel hinnata NCP-de teenustega rahulolu ja vajalikkust: üldine rahulolu, rahulolu erinevate teenuste aspektidega ning teenuste vajalikkust isikliku kogemuse põhjal. Lisaks käsitles küsimustiku kolmas sektsioon ettevalmistustoetusega seotud aspekte ning andis osalejatele võimaluse jagada raskusi, millega nad on raamprogrammis osaledes kokku puutunud. Küsimustik lõppes osalejate soovitude ja ettepanekutega ETAG-ile NCP teenuste parandamiseks.

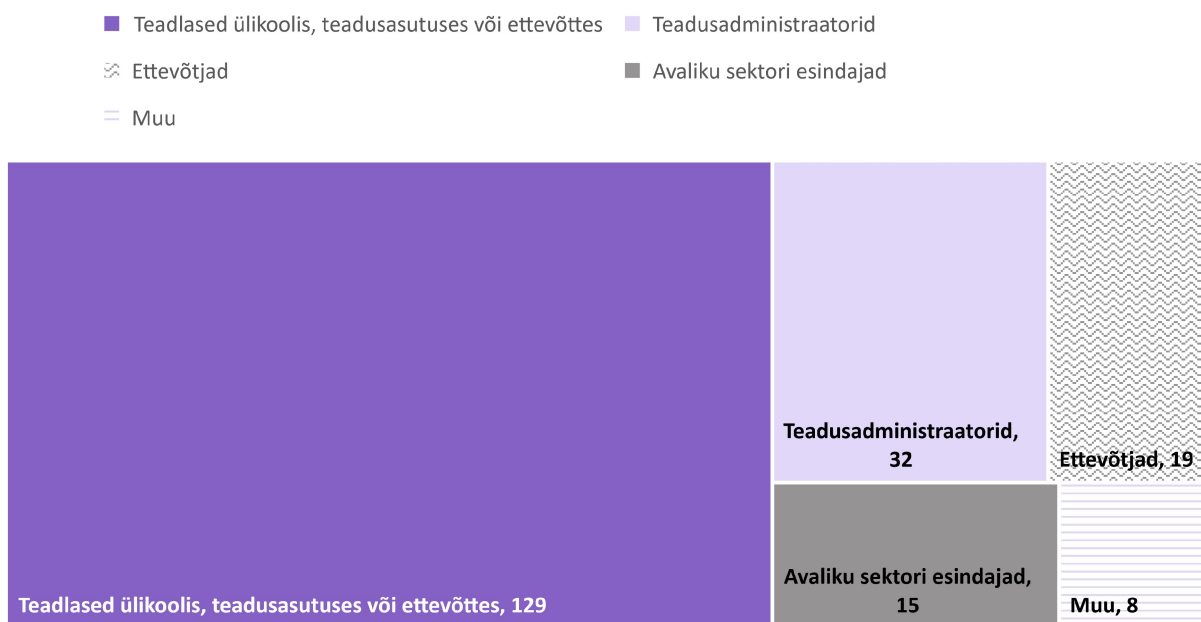
Kokku oli küsimustikus 14 küsimust, millest neli nõudsid valikut ainult ühe vastuse kasuks. Kolme küsimuse puhul oli võimalik valida mitu vastust ja kaks küsimust eeldasid tekstipõhiseid vabasid vastuseid. Küsimustik sisaldas kokku viite hindavat küsimust, kus sai hinnangut anda 6-pallisel skaalal. Skaala ulatus oli 1, tähistades vastavalt küsimusele „ei ole üldse nõus“ või „ei ole üldse rahul“, kuni 6, tähistades „väga rahul“ või „nõustun täielikult“. Lisaks oli võimalik valida vastusevariantideks „ei oska hinnata“ või „ei kasutanud“.

Hinnangud on joonistel toodud 95% usaldusvahemikuga. Usaldusvahemik on statistiline vahemik, mis aitab hinnata, kui kindlad võime olla oma mõõtmistes või hinnangutes. See näitab, kui suur tõenäosus on, et tegelik tulemus jääb mõõdetud vahemiku sisse¹. Näiteks 95% usaldusvahemiku korral arvatakse, et populatsiooni tegelik väärtus võib paikneda selles vahemikus 95 korda 100st. Oluline on rõhutada, et väärtused usaldusvahemikus ei ole võrdselt tõenäolised. Tõeline väärtus on tõenäolisemalt lähemal vahemiku keskmisele, kui selle servadele.

¹ Frederick, J. G. (2013). Statistics For the Behavioral Sciences.

Vastaja profiil

Tagasisideküsitluse saajatest (kokku 2240) vastas 9,1%, kokku 203 inimest. See on positiivne tulemus, kuna ligikaudu 10% üldkogumist peetakse piisavaks esinduslikkuseks². Jooniselt 1 nähtub, et kuigi valim on piisava esinduslikkusega, on vastajate absoluutarvud väiksemates tööalastes gruppides väga madalad. Sellest tingituna tulevad hinnangute usaldusvahemikud nendes gruppides laiad ning neisse tuleks suhtuda ettevaatusega.

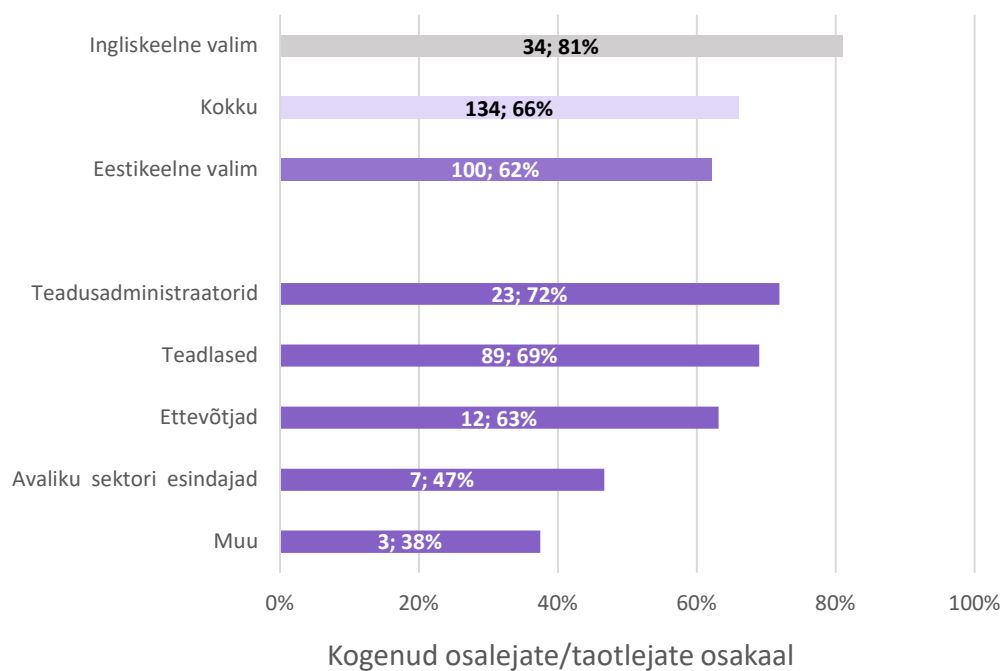

Joonis 1. Erinevate gruppide esindatus valimis absoluutarvuna, n=203.

Vastanutest kõige suurema osa moodustasid 64% (129) teadlased ülikoolis, teadusasutuses või ettevõttes. Ülejäänud kategooriad olid killustunud väiksemateks osadeks, kus teadusadministraatorid moodustasid 16%, ettevõtjad 9%, avaliku sektori esindajad (sh omavalitsuse asutuse esindajad ning teadus- või arendusnõunikud) 7% ning muud vastajad 4%, kes olid valdavalt mittetulundussektorist. Eestikeelsele variandile vastas 80% (161) ning ingliskeelsele 20% (42) vastanutest.

Vastanutest peab ennast 66% (134 vastanut) kogenud projektides osalejateks/taotlejateks (joonis 2) Kui inglise keeles vastanutest peab ennast kogenud osalejaks/taotlejaks 81% vastanutest, siis eesti keeles vastanutest 62%. Teadlastest ja teadusadministraatoritest vastajad peavad ennast kogenumaks võrreldes teiste gruppidega.

² Groves, R. M., Fowler Jr, F. J., Couper, M. P., Lepkowski, J. M., Singer, E., & Tourangeau, R. (2009). Survey Methodology (Vol. 561). John Wiley & Sons.

Joonis 2. Kogenud osalejate/taotlejate arv ning osakaal gruppide lõikes. Protsendid tulpadel (%) näitavad end kogenuks pidanud taotlejate/osalejate osakaale vastavas grupis ning numbrid end kogenuks taotlejaks/osalejaks pidanud vastanute arvu. Näiteks oli vastanute seas 89 teadlast, kes pidas end kogenuks taotlejaks/osalejaks. Kõigist vastanud teadlastest moodustasid need 89 teadlast 69%.

68% vastanutest oli saanud raamprogrammist toetust koostöö- või individuaalprojektile. Koostööprojektis partnerina osalemine on kõige levinum raamprogrammides osalemise vorm (tabel 1). 55% vastanutest (112 vastanut) olid saanud toetust olles koostööprojektis partner. 24% vastanutest olid olnud koostööprojekti koordinaatori rollis. Individuaalprojektide kaudu osalemine oli vähem levinud võrreldes koostööprojektidega – 13% vastanutest oli saanud toetust individuaalprojektile.

Tabel 1. Vastajate kokkupuuted raamprogrammidega

	Saanud toetust, olles koostööprojektis partner	Jäänud rahastuse, olles koostööprojektis partner	Saanud toetust, olles koostööprojektis koordinaator	Jäänud rahastuse, olles koostööprojektis koordinaator	Saanud toetust individuaalprojektile	Jäänud individuaalprojekti toetuse	Olnud raamprogrammi info vahendaja rollis (asutuse siseselt või valdkonna üleselt)	Muu
Avaliku sektori esindajad	47% (7)	33% (5)	13% (2)	20% (3)	0% (0)	0% (0)	60% (9)	0% (0)
Ettevõtjad	63% (12)	37% (7)	37% (7)	16% (3)	21% (4)	0% (0)	5% (1)	0% (0)
Muu	50% (4)	50% (4)	13% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	25% (2)	13% (1)
Teadlased ülikoolis, teadusasutuses või ettevõttes	58% (75)	53% (68)	22% (29)	27% (35)	15% (19)	16% (21)	9% (11)	2% (2)
Teadusadministraatorid	44% (14)	38% (12)	31% (10)	22% (7)	13% (4)	13% (4)	69% (22)	3% (1)
Kokku	55% (112)	47% (96)	24% (49)	24% (48)	13% (27)	12% (25)	22% (45)	2% (4)

Märge: vastanute absoluutarvud on toodud sulgudes; vastamisel võis valida mitu varianti.

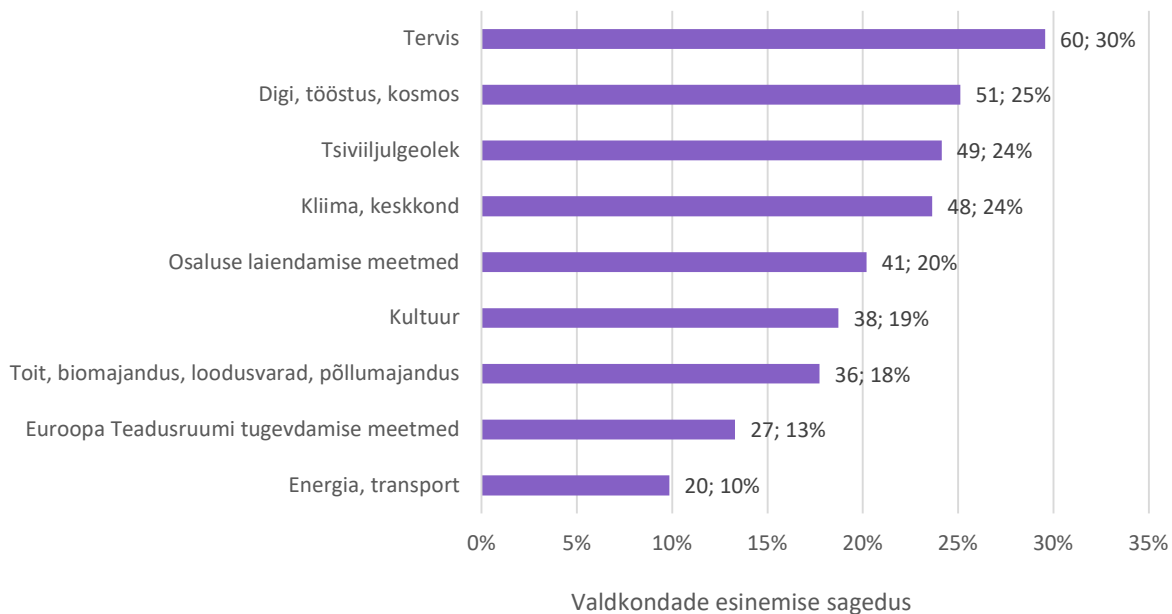
Paljud vastanutest olid taotlenud raamprogrammist mitu korda, nii edukalt kui ka edutult. Tabel 2 näitab, kuidas vastanute kokkupuuted raamprogrammidega omavahel kattuvad. Näiteks 57% neist, kes märkisid, et olid saanud toetust olles koostööprojektis partner, nentisid et neil on ka negatiivse rahastusotsuse kogemus (64 vastajat). 12% rahastatud koostööprojektis partnerirollis olnutest olid saanud toetust ka individuaalprojektile. Infovahendajatest märkimisväärne osa omasid ka taotlemiskogemust: neist 44% on saanud toetust olles koostööprojektis partner ning 29% olles koordinaator.

Tabel 2. Varasemate kogemuste koosinemise maatriks.

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Saanud toetust, olles koostööprojektis partner (1)	100% (112)	67% (64)	71% (35)	69% (33)	48% (13)	52% (13)	44% (20)	0% (0)
Jäänud rahastuseta, olles koostööprojektis partner (2)	57% (64)	100% (96)	73% (36)	75% (36)	48% (13)	64% (16)	36% (16)	0% (0)
Saanud toetust, olles koostööprojektis koordinaator (3)	31% (35)	38% (36)	100% (49)	58% (28)	37% (10)	32% (8)	29% (13)	0% (0)
Jäänud rahastuseta, olles koostööprojektis koordinaator (4)	29% (33)	38% (36)	57% (28)	100% (48)	37% (10)	40% (10)	24% (11)	0% (0)
Saanud toetust individuaalprojektile (5)	12% (13)	14% (13)	20% (10)	21% (10)	100% (27)	48% (12)	4% (2)	17% (1)
Jäänud individuaalprojekti toetuseta (6)	12% (13)	17% (16)	16% (8)	21% (10)	44% (12)	100% (25)	4% (2)	0% (0)
Olnud raamprogrammi info vahendaja rollis (asutuse siseselt või valdkonna üleselt) (7)	18% (20)	17% (16)	27% (13)	23% (11)	7% (2)	8% (2)	100% (45)	17% (1)
Muu (8)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	4% (1)	0% (0)	2% (1)	100% (6)

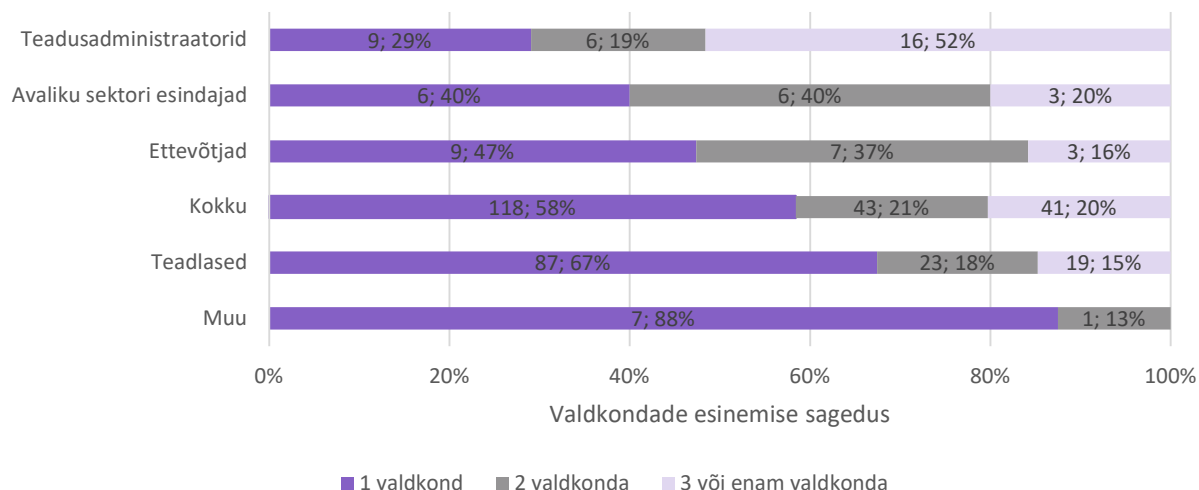
Märge: vastanute absoluutarvud on toodud sulgudes; vastastamisel võis valida mitu varianti.

Raamprogrammid hõlmavad erinevaid uurimis- ja innovatsioonialaseid valdkondi. Vastanute poolt kõige sagedamini märgitud valdkonnad olid tervis 30% (60 vastajat), digi, tööstus, kosmos 25% ning tsiviiljulgeolek 24% (joonis 3). Kõige vähem esinenud valdkonnad olid Euroopa Teadusruumi tugevdamise meetmed ning energia, transport.

Joonis 3. Vastajate jagunemine rahvusvahelise koostööprojekti valdkondade lõikes, mille projektis või taotluses osaleti. Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on osakaal kõigist vastanutest; vastamisel võis valida mitu varianti.

41% vastanutest (44 vastanut) märkis, et on kokku puutunud rohkem kui ühe raamprogrammi valdkonnaga (joonis 4). Kõige rohkem erinevaid valdkondi märkisid teadusadministraatorid. Koguni 52% neist (16 vastanud administraatoril) on olnud kokkupuuteid kolme või enama valdkonnaga. 33% teadlastest märkis, et neil on kokkupuuteid kahe või enama valdkonnaga. Need, kes märkisid oma peamiseks valdkonnaks „Muu“, on oma teemades kõige rohkem fokusseeritud. „Muu“ valinutest oli vaid ühel kokkupuuteid rohkem kui ühe valdkonnaga.

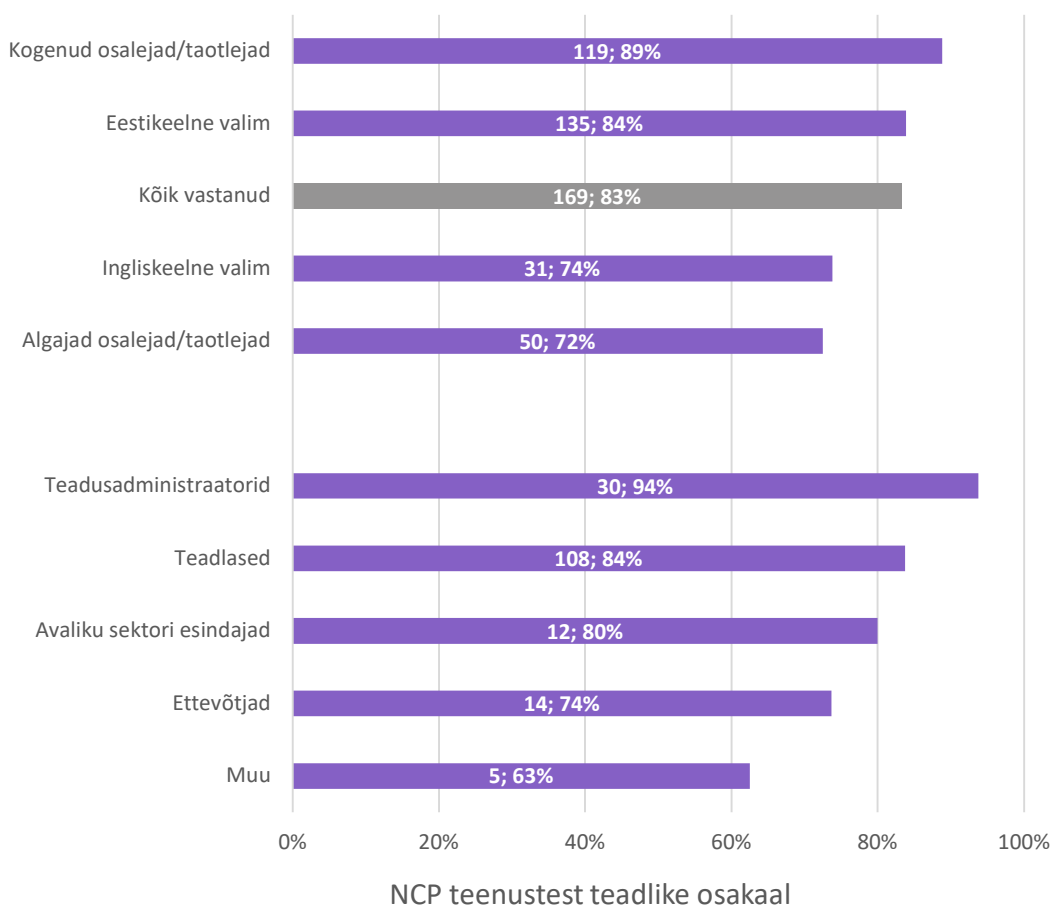
Joonis 4. Valdkondade arv gruppide lõikes.

* Märge: esimene arv on vastanute arv, teine osakaal grupist; vastamisel võis valida mitu varianti.

Info kasulikkus ja eelistused

83% valimist ehk 169 vastajat olid teadlikud, et ETAG-is töötavad erinevate valdkondade rahvusvahelise koostöö konsultandid (joonis 5). Teadlikkus erineb mõnevõrra algajate ja kogenud osalejate/taotlejate vahel. Kogenud osalejatest oli 89% (119 vastajat) teadlik NCP teenustest ning algajatest 72%. Kui eestikeelses valimis oli teadlikke 84%, siis ingliskeelses 74%.

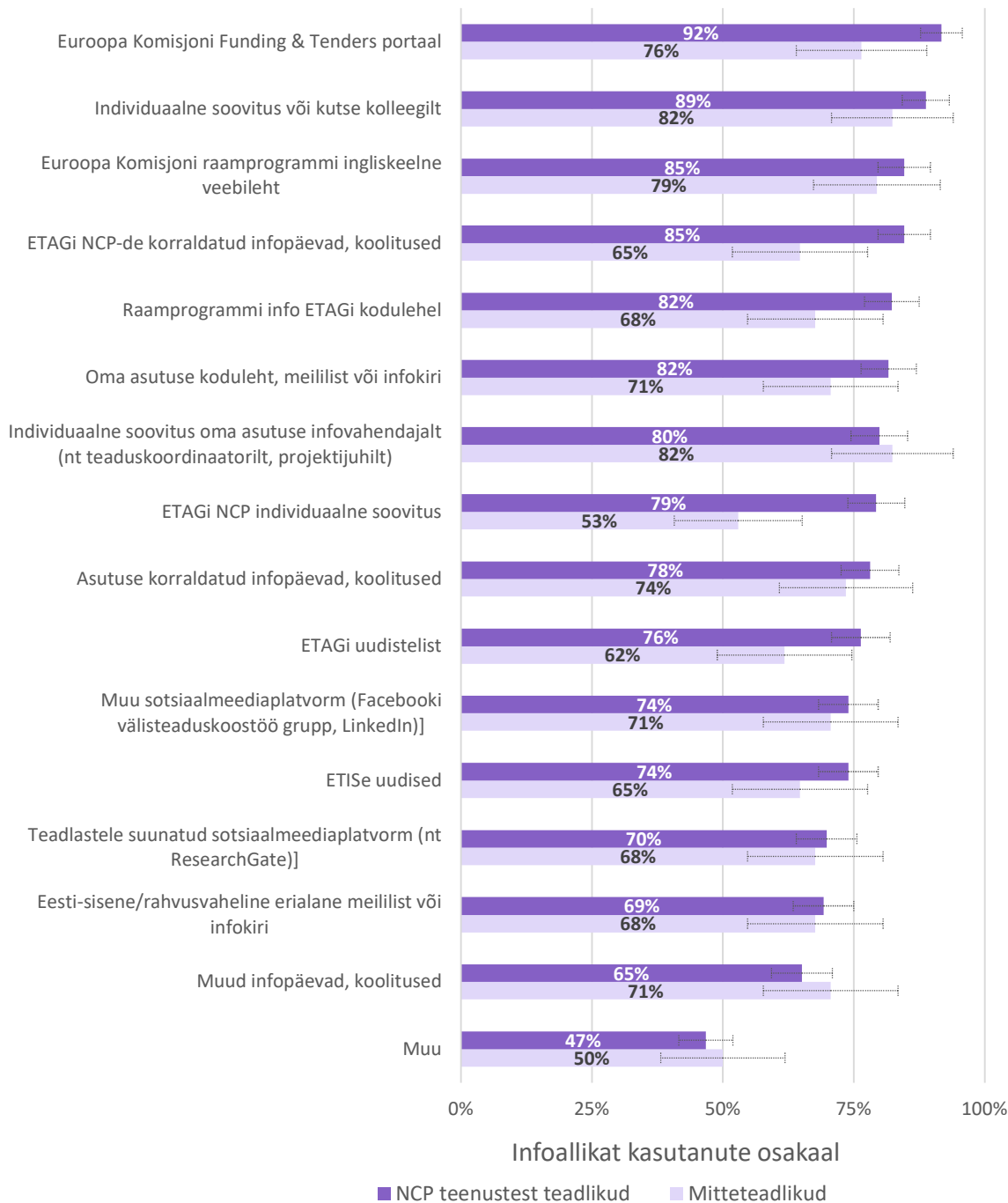
Kõige sagedamini olid ETAG-is töötavate rahvusvahelise koostöö konsultantide olemasoluga kursis teadusadministraatorid, kellest oli teadlikke 94%. Teadlikkus oli kõige madalam ettevõtjate ning end kategooriasse „Muu“ paigutanutel, kelle seas oli informeerituid vastavalt 74% ja 63%.

Joonis 5. ETAG-i NCP teenustest teadlike vastanute arv ning osakaal gruppide lõikes.

Erinevate infokanalite kasutamisel on märgatav erinevus NCP teenustest teadlike ja mitteteadlike vastajate vahel (joonis 6). **NCP teenustest teadlikud vastajad on kasutanud rohkem erinevaid infoallikaid kui mitteteadlikud. NCP teenustest teadlike vastajate seas on kõige populaarsem infoallikas Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaal, millega on kokku puutunud 92%. NCP teenustest mitteteadlike seas on Funding & Tendersi portaali kasutanud vastanute osakaal mõnevõrra madalam (76%).** Teadlike vastajate seas järgneb Funding & Tenders portaalile kolleegi individuaalne soovitus, Euroopa Komisoni raamprogrammi ingliskeelne koduleht ning ETAGi NCP-de korraldatud infopäevad.

Vastanute protsendid infoallikate kasutamise kohta sisaldavad vastuse varianti "Ei oska hinnata". See tähendab, et nad on infoallikat kasutanud, kuid ei ole kindlad, kuidas see vastab nende vajadustele.

Joonis 6. Infoallikatega kokku puutunute osakaalud. Valimi suurus NCP teenustest teadlike hulgas oli 169 ning mitteteadlike 34. Märge: Punktiriiga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärtus.

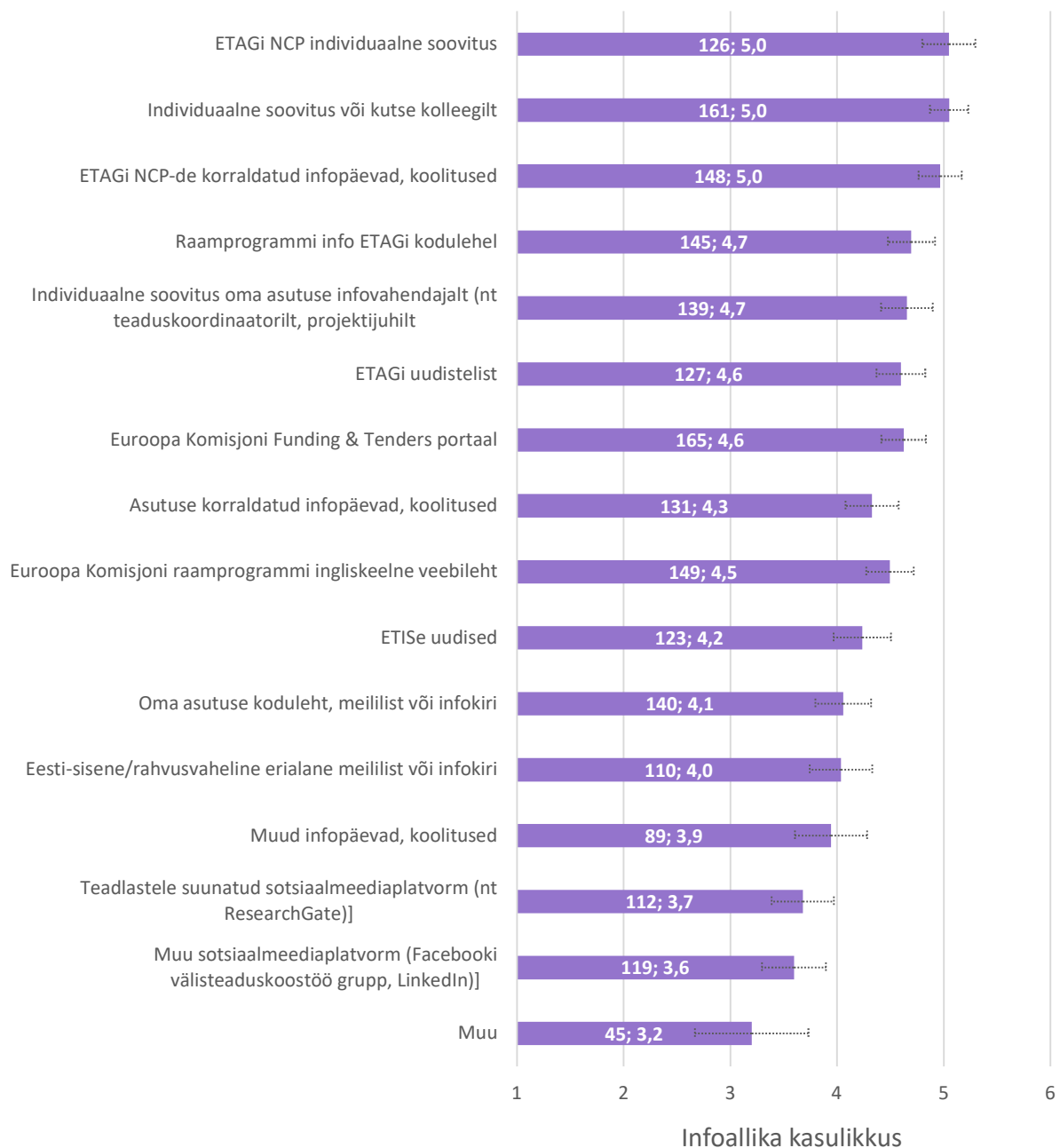
Joonis 6 kajastab huvitavat vastuolu, kus 65% NCP teenustest mitteteadlikke kinnitab osalemist ETAG-i NCP-de korraldatud infopäevadel ja koolitustel. See tekitab küsimuse, kuidas nad saavad olla teenustest mitteteadlikud, kui on nendel üritustel osalenud. Siinkohal võivad olla mitmed seletused. Näiteks mõned vastajad võivad olla osalenud üldistel infopäevadel või koolitustel, kuid mitte tingimata seotud spetsiifiliselt ETAG-i NCP-de poolt korraldatutega. Sellele viitavad ka vastanute kommentaarid „Ei tea isegi, mis on NCP“ ja „Ma ei ole kindel, kas olen osa saanud NCP teemast“. Lisaks võib mitteteadlike vastajate seas esineda neid, kes täitsid küsimustiku kiirustades või pinnapealselt, valides suvalisi vastuseid ilma küsimust mõistmata.

Osad vastajad täpsustasid, et infoallikas „Muu“ tähendas nende jaoks projekti välispartnerite korraldatud kogemuste vahetust erinevate programmide kohta, KDT JU meililisti või Tampere Ülikooli Horizont Europe materjale.

Lisast 2 näeb, et **teadlaste seas olid kõige sagedamini märgitud infoallikateks individuaalne soovitus või kutse kolleegilt 92%, Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaali 88% ning oma asutuse koduleht, meililist või infokiri 87%. Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaali oli laialdaselt kasutusel ka ülejäänud tööalastes gruppides.** ETAG-i NCP-de korraldatud infopäevadel ja koolitustel on osalenud kõik teadusadministraatorid (100%), samas ettevõtjatest 79% ja „Muu“ grupi esindajad (63%) kasutavad seda allikat tunduvalt vähem. Muude sotsiaalmeediaplattformide nagu Facebooki välisteaduskoostöö grupp ja LinkedIn kasutamine on gruppide vahel märkimisväärselt erinev, ulatudes ettevõtjate 89%-st teadlaste 59%-ni.

Joonisel Tõrge! Ei leia viiteallikat. näeb, et kõige kasulikumaks infoallikaks hinnati ETAG-i NCP individuaalset soovitust, millele järgnes individuaalne soovitus või kutse kolleegilt ning ETAG-i NCP-de korraldatud infopäevad ja koolitused. Lisas 3 asub infoallikate kasulikkuse koondtabel, kus on toodud vastuste jagunemine kõigi võimalike valikuvariantide sh infoallikat mittekasutanute vahel. Infoallikale hinnangut mitteandnud kasutajate osakaal varieerus küsimuste lõikes 8%-st kuni 25%-ni.

Välja peab tooma, et korrelatsioon infoallikate kasutamise ja neile omistatud kasulikkuse vahel (joonised 6 ja **Tõrge! Ei leia viiteallikat.**) on väga kõrge ($r=0.76$): on loogiline ja kasutajatest ratsionaalne, et sagedamini kasutatakse enam kasu andvat infoallikat ja madalama kasulikkusega allikaid kasutatakse harvem.

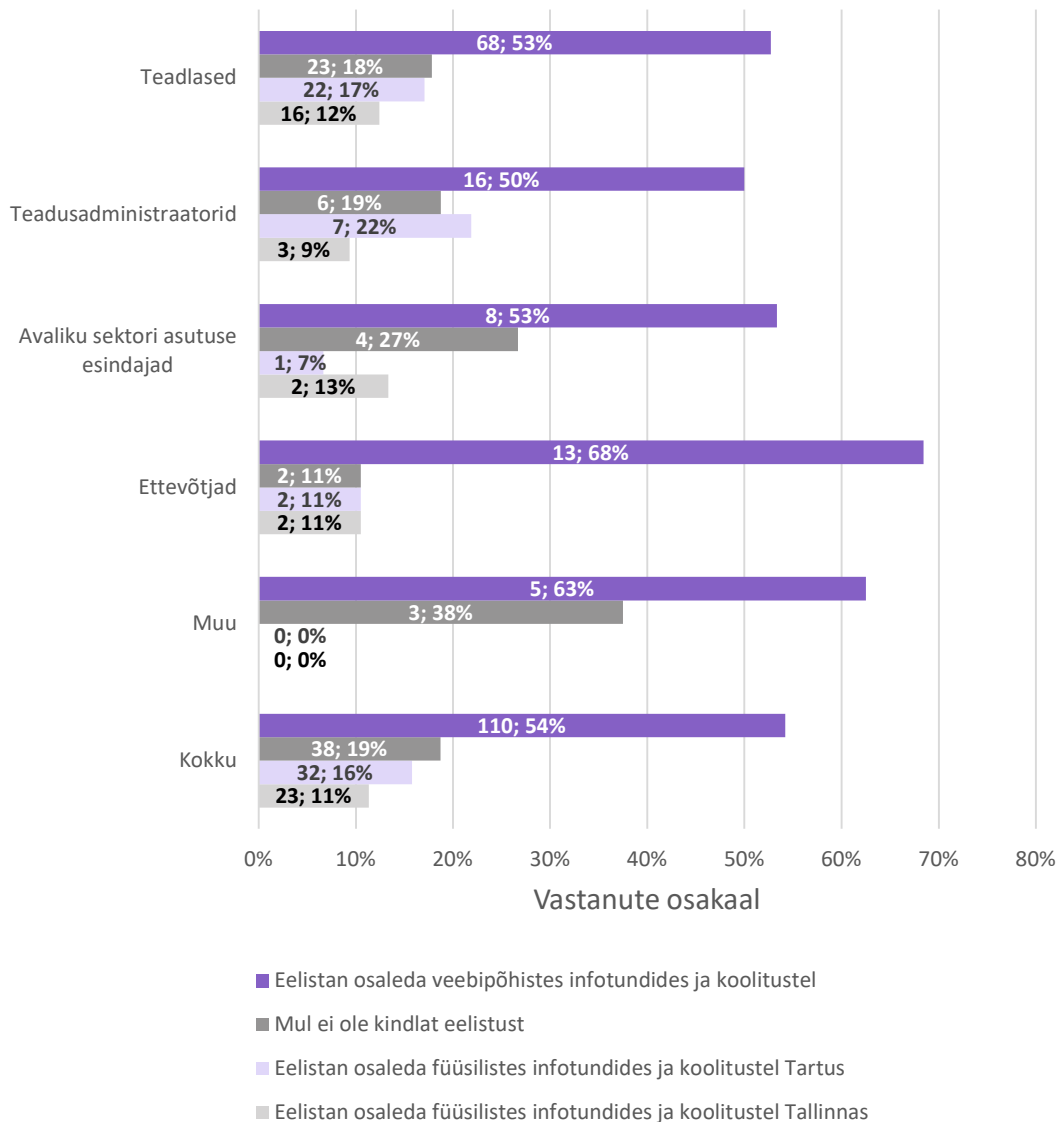

Joonis 7. Infoallikate kasulikkus, hinnangud kasulikkusele skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse kasulik“, 6 – „Väga kasulik“, „Ei oska hinnata“; „Ei kasutanud“).

Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärts.

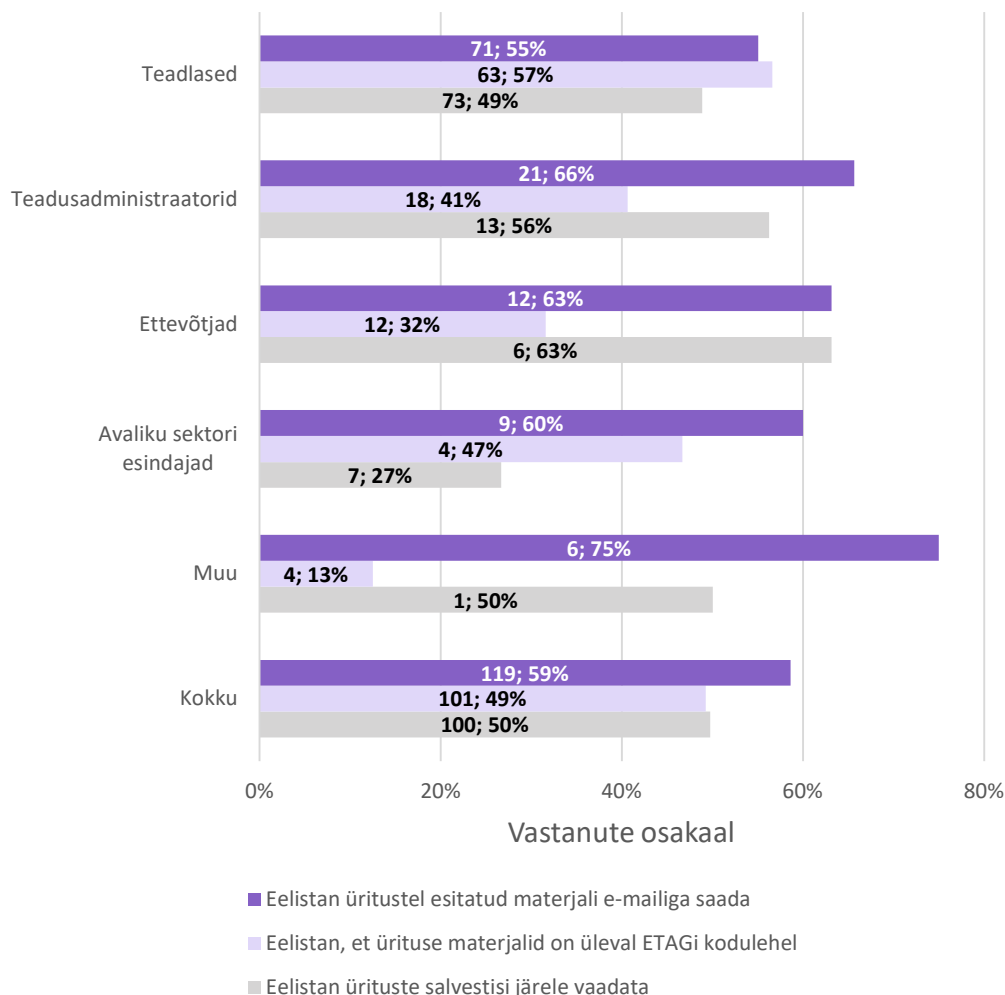
Lisast 4 näeb, et Eesti- ja ingliskeelsete vastajate hinnangud on üldjoontes kattuvad ($r=0.78$), kuid väiksed erinevused siiski esinevad. Näiteks hindavad ingliskeelsed vastajad raamprogrammi kodulehekülge, ETIS-e uudiseid, teadlastele suunatud sotsiaalmeediat ning sotsiaalmeediat üldisemalt kasulikumaks infoallikaks kui seda tegid eesti keeles vastanud.

Küsitluses osalenutest 54% (110 vastajat) eelistavad, et NCP-de poolt korraldatavad infotunnid ja koolitused oleksid veebipõhised (joonis 8). See oli ka kõige populaarsem valik kõigis gruppides.

Joonis 8. Eelistused raamprogrammi infoürituste korraldamise osas.
Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on osakaal grupis.

Koolitusmaterjalide jagamise osas ei olnud vastanutel selgelt eelistust (joonis 9). Mitmevalikulise küsimuse puhul, kus üks vastus ei välistanud teist, soovis 119 vastajat (59%) üritustel esitatud materjali e-mailiga saada. Sellele järgnes eelistus ürituste salvestisi järele vaadata (50% vastajatest), ning et ürituse materjalid oleksid kättesaadavad ETAG-i kodulehel (49% vastajatest).

Joonis 9. Eelistused raamprogrammi infoürituste materjalide jagamise kohta.

Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on osakaal; vastamisel võis valida mitu varianti.

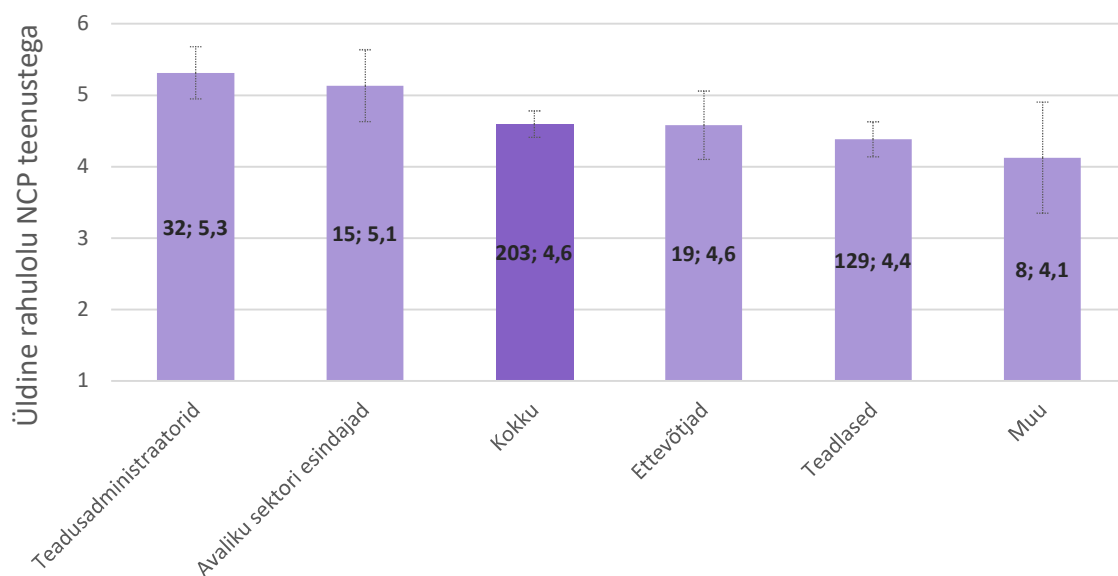
NCP-de teenustega rahulolu

Üldiselt on NCP teenuseid kasutanute rahulolu kõrge, keskmine rahuolu skaalal 1-6 on 4.6. Täpsem vastuste jaotumine on toodud lisas 5. Kõrget teenustega rahulolu väljendavad ka kommentaaridesse jäetud tänuavaldused NCP-dele:

- „Hoidke neid suurepäraseid inimesi, et nad ära ei väsiks!“
- „Jätkata kvaliteeti hoides, tagades info õigeaegne saadavus ning toetus partneriotsingul.“
- „Senine töö on minu arust olnud piisavalt efektiivne ja adekvaatne.“

- „Väga tunnustan Kristin Kraavi, Margit Ilvest, Katrin Kellot, kellega olen tihedamalt kokku puutunud ning kellelt alati väga kiiresti ja põhjalikku nõu saanud. Mis on mitmedki meie taotlused eduka rahastusotsuseni aidanud.“
- „Tahan südamest kiita ja tänada Katrin Pillerit, kes on alati olnud imeline abi ja kõigi probleemide korral aktiivne kaasamõtteleja.“
- „Senine töö on minu arust olnud piisavalt efektiivne ja adekvaatne.“
- „Teenus on väga kiire ja kvaliteetne.“

Inglis- ja eestikeelsete vastajate ning algajate ja kogenud kasutajate üldine rahulolu NCP teenustega ei erine. Statistiliselt oluline erinevus tuleb välja, kui vaadata töölase kuuluvuse grupe³ (joonis 10). Nimelt teadusadministraatorid ning avaliku sektori esindajad on teenustega rahulolevamad kui teadlased, ettevõtjad ning muu töölase kuuluvusega isikud.

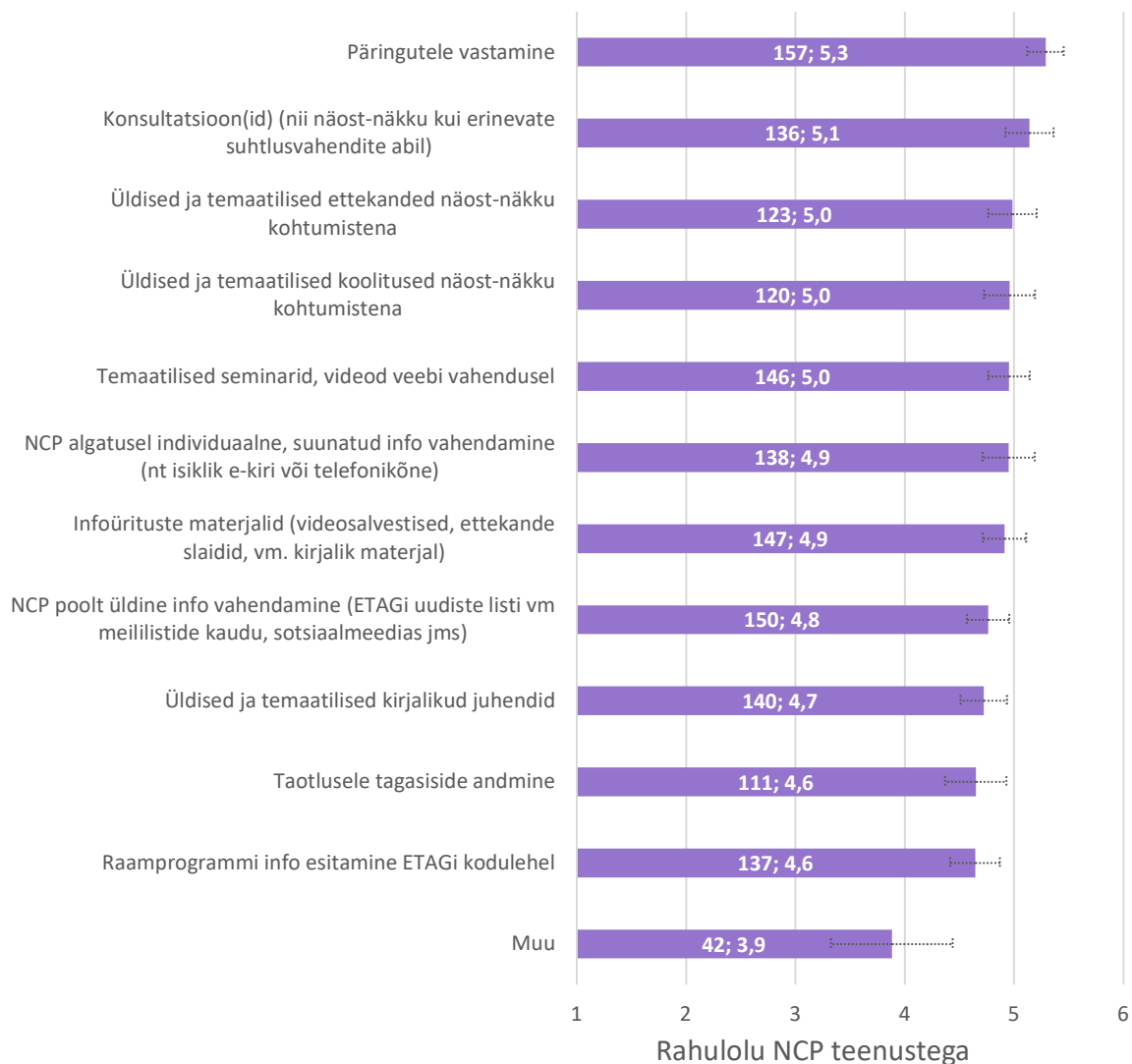

Joonis 10. Üldine rahulolu NCP teenustega skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse rahul“, 6 – „Väga rahul“).

Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärtus.

Rahulolu teenuste lõikes on toodud joonisel 11 ning teenuste ning töölaste gruppide lõikes lisas 6. **Kõige kõrgemini hindavad vastanud päringutele vastamist, konsultatsioone ning üldiseid ja temaatilisi ettekandeid näost näkku kohtumistena.** Erandina tuleb esile klassifitseerimata „Muu“ teenuse kategooria, kus rahulolu on selgelt madalam võrreldes ülejäänud hinnatud teenustega. Kahjuks jääb ebaselgeks, mida täpselt „Muu“ tähendab, sest täpsustavaid kommentaare selle kohta ei lisatud.

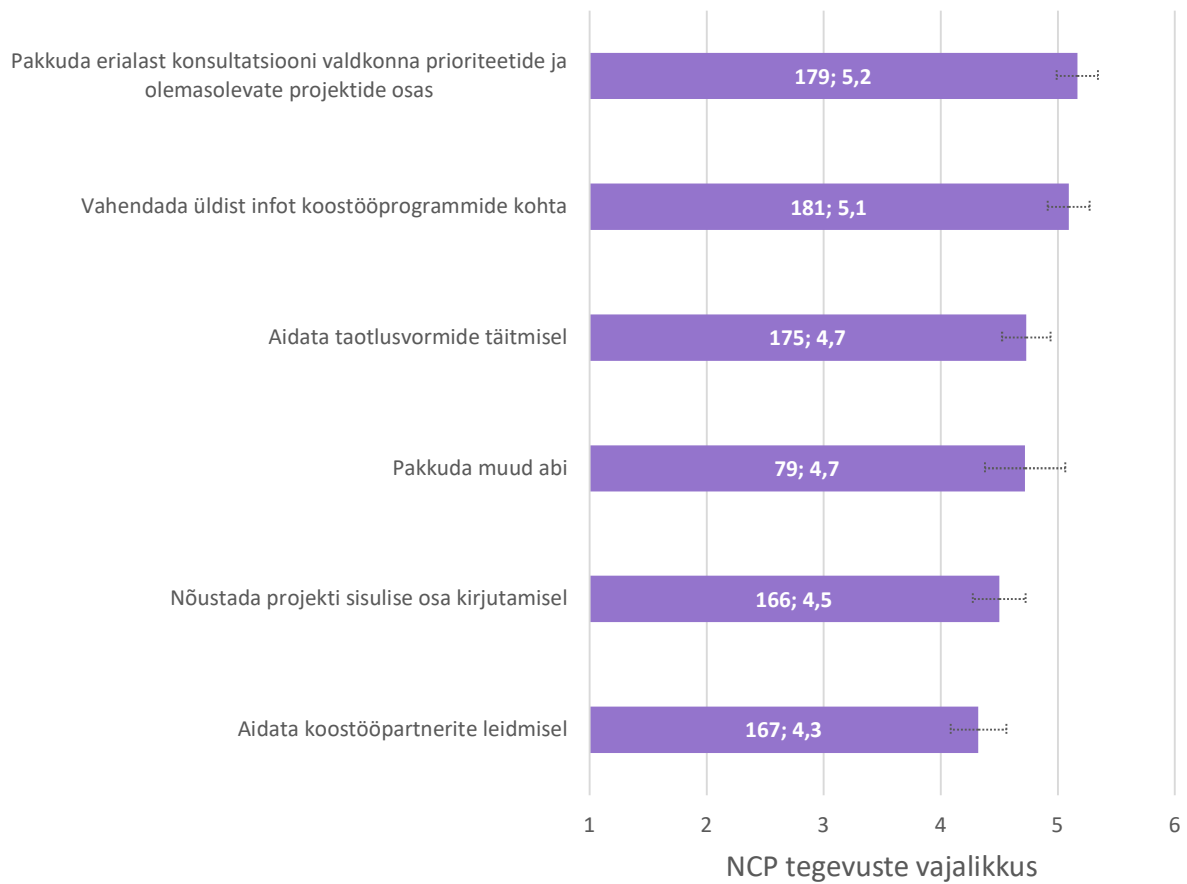
³ Statistilise olulisuse testimiseks kasutati Exceli analüüsi tööriistapaketi lisandmoodulit Analysis ToolPak. Meetoditena rakendati ebavõrdsete dispersioonidega t-testi ning ühefaktorilist ANOVA-t.

Joonis 11. Rahulolu teenuste lõikes skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse rahul“, 6 – „Väga rahul“; „Ei oska hinnata“; „Ei kasutanud“).
Märke: esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärtus.

Eesti ja inglise keeles vastanute hinnangud teenustele on äärmiselt sarnased (lisa 7). Erandina tuleb välja tuua küsimused, mis puudutasid kirjalikke juhendeid ning infoürituste materjale. Inglise keeles vastanute hinnangud nendes küsimustes olid 0.5 ja 0.3 palli võrra madalamad. Rahulolematust ingliskeelsete materjalide kättesaadavuse üle on näha ka vabade vastuste seksioonist, kus seda mainiti kolm korda. Näiteks „There are a lot of information in Estonian and even when translated to English it does not contain same amount of information.“

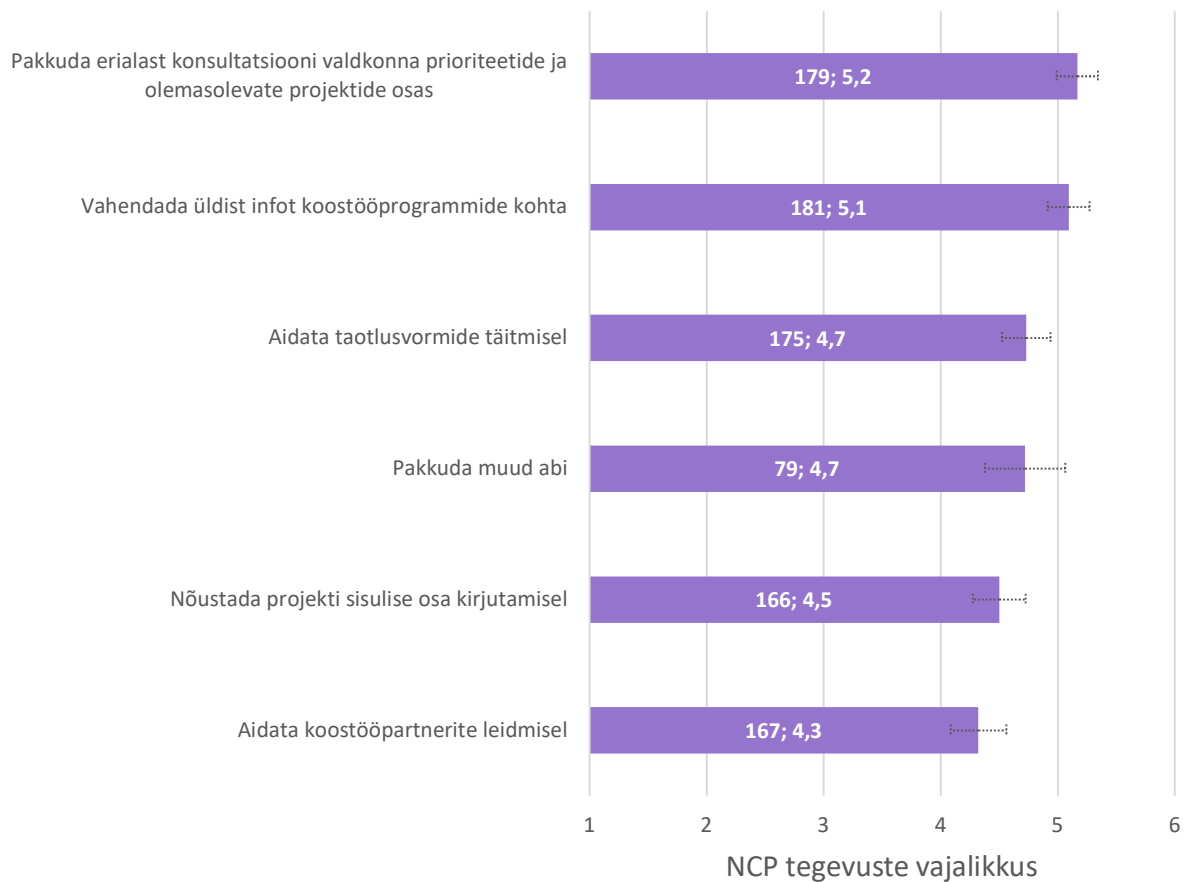
Jooniselt

Joonis 12 näeb, et vastajad peavad kõiki pakutavaid tegevusi vajalikuks. Täpne vastuste jaotumine valikuvariantide vahel on toodud lisa 8.

Kõige vajalikumaks pidasid vastajad erialast konsultatsiooni valdkonna prioriteetide ja olemasolevate projektide osas. Vastanute kommentaaridena jäetud täpsemad rõhuasetused teenuste vajaduste kohta varieeruvad ning seal ei ole korduvat mustrit (lisa 11). Inglise keeles vastanud peavad teenuseid vähemvajalikeks (lisa 9), kuid siinkohal on oluline ära märkida, et nende seas oli ka kogenud raamprogrammides osalenute/taotlejate osakaal kõrgem (vaata [joonis 2](#)), tööalastes gruppides statistiliselt olulisi erinevusi ei esine⁴.

⁴ One-way ANOVA.

Joonis 12. NCP tegevuste vajalikkusele antud hinnangud skaalal 1-6 (1 – “Ei ole vajalik”, 6 – “On väga vajalik”, “Ei oska hinnata”). Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärtus.

Vastanute hinnangul on raamprogrammide projektitaotluste ettevalmistustoetuse tingimused asjakohased, summa motiveeriv ning taotlemine lihtne (joonis 13). Lisas 10 on toodud vastuste täpne jagunemine valikuvariantide vahel. Teadlased hindavad kõiki aspekte madalamalt kui teadusadministraatorid, mida oli näha ka nende üldises rahulolus NCP teenustega. Välja peab tooma, et 38% valimist märkis, et nad pole kokku puutunud ettevalmistustoetuse korraldusega ning 16% ei osanud hinnangut anda. Sellest tulenevalt saab kasutada ainult teadlaste ja teadusadministraatorite hinnanguid ettevalmistustoetuse korralduse kohta, sest muudes tööalastes gruppides pole piisavalt vaatluseid.

Joonis 13. Ettevalmistustoetuse korraldusega seotud aspektidele antud hinnangud skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse nõus“, 6 – „Nõustun täielikult“, „Ei oska hinnata“, „Pole kokku puutunud“).

Märge: esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse (hinnangu) tegelik väärtus.

Temaatiliseltsorteeritud vabad vastused ning küsimuste täpsustused on toodud lisas 8. Paljud vastajad tunnustasid konkreetseid NCP-sid nagu Kristin Kraav, Margit Ilves ja Katrin Kello nende kiire ja põhjaliku nõustamise eest. Osad vastajad kritiseerisid oma asutuse puudulikku tuge ning asjaajamiskorraldust, üks isikuandmete kaitse pärssivat rolli taotlemisel jne.

Vastajad tõid välja, et NCP-d saaksid olla abiks keerulistes aruandluse arvutuslikes osades, näiteks eelarve ja finantsaruandluse küsimustes.

Teenuste parandamiseks soovitati jagada rohkem materjale, näiteks andmehaldusplaanide, eetika ja kommunikatsiooniplaanide näidiseid. Eraldi toodi välja, et finantsaruandluse Exceli põhi, mida koolitustel on näidatud, oleks vabalt kasutatav, et teadlased saaks seda kasutades enda projekti eelarvet planeerida.

Mitmed vastajad rõhutasid, et materjalid peaksid olema paremini inglise keeles saadaval. Sellist soovi ilmestasid kommentaarid nagu „More English language“. Toodi välja, et paljud dokumendid on esitatud eesti keeles, mis ei ole sobilik, kui tegemist on raamprogrammidega ning see on barjääriks mitte-eestlastest teadlastele.

Vabad kommentaarid kattuvad statistilise analüüsiga ja mitmed vastajad tõid esile, et neil puudub arusaam sellest, mis asjad moodustavad NCP teenused. Näiteks märkisid vastajad, et neil polnud piisavalt teavet kõigi NCP pakutavate teenuste kohta ning puudus selge arusaam, millisel moel ja määral saavad ETAGi NCP-d taotlejat abistada.

Sooviti rohkem eelinfot (nii avaliku kui individuaalse info vormis), taotlusvooru väljakuulutamist, sest vastasel korral ei pruugita jõuda enam taotleda.

Leiti, et kuna programmi info ei ole alati piisavalt konkreetne, on NCP poolne ootuste lahti selgitamine äärmiselt oluline. Näiteks programmide nõuete ja tingimuste täpsustamine, sest need ei ole raamprogrammis 100% selgelt kirjeldatud.

Konkreetsete soovitustena ETAG-ile NCP teenuste parandamiseks lisaks erinevate plaanide (andmehaldus, kommunikatsioon jne) levitamisele pakuti ETAG-ile välja, et kodulehel võiks olla sektsioon, kuhu on kokku kogutud kõik aktuaalsed infopäevad ja nende materjalid ning kalender tulevaste ürituste kohta. Konkreetse eeskujuna toodi välja, kuidas Tampere Ülikooli teadlased koostasid Exceli tabeli, mis andis ülevaate Horizon Europe voorudest aastatel 2023-2024. Tabel sisaldas teavet voorude avanemise ja sulgemise kuupäevade, partnerriikide arvu, rahastustaseme, taotlusvooru tüübi, rahastamise põhimõtete ja projekti eesmärkide kohta. Teadlased said tabelisse märkida, millistest voorudest nad on huvitatud, et teised huvilised saaksid nendega ühendust võtta. Antud eeskjuju kattub teiste soovitustega, kus tuuakse välja partnerluste ja missioonide info paremat integreerimist temaatiliste NCP-de tegevustega.

Juhiti tähelepanu, et mentorlusmeede ning ka ettevalmistustoetus peaksid olema paremini kommuniqueeritud, sest vastasel korral ei pruugita neid üles leida. Sellele lisaks sooviti rohkem edukate taotluste näiteid ning veebiseminare ETAG-i, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Teadusnõukogu esindajatega, kes aitaksid teadlastel paremini mõista raamprogrammide eesmärke ja taotlemise protseduure. Pakuti välja, et üks-ühele konsultatsioon NCP-ga aitaks karjääri alustavatel teadlastel rahastamise taotlemise protsessist paremini aru saada ja valmistaks neid ette rahastuse saamiseks.

Viis vastajat tõid välja vajaduse suurema selguse järele, mis osas ja millises ulatuses ETAG-i NCP-d saavad taotlejat abistada. Suurem teadlikkus teenustest suurendaks tõenäoliselt huvi nende vastu. Näiteks üks vastaja märkis „*I must admit that I was not aware of some of the services mentioned above, like advice on writing.*“

Kokkuvõte

Eesti Teadusagentuur (ETAG) korraldas 2023. aasta sügisel raamprogrammide konsultantide (National Contact Points – NCP) teenuste tagasisideküsitluse eesmärgiga koguda tagasisidet ning parandada NCP teenuste kasutajakogemust. Küsitlusele kogunes 203 vastust, kes esindasid erinevaid tööalaseid gruppe: teadlased, ettevõtjad, teadusadministraatorid, avaliku sektori esindajad ja muu tööalase kuuluvusega isikud.

Küsitluse läbiviimise meetodina kasutati anonüümset veebiküsitlust, kus 14 küsimusega küsitlus jagunes kolme sektsiooni: vastaja profiil, informatsiooni kasulikkus ja eelistused ning NCP-de teenuste rahulolu ja vajalikkus. Küsimustik sisaldas nii valikvastustega kui ka tekstipõhiseid küsimusi ning hinnangud esitati 6-pallisel skaalal.

Vastajate profiil näitas, et enamik vastanutest olid teadlased (64%) ja teadusadministraatorid (16%). Valdav osa vastanutest (83%) olid teadlikud ETAG-i NCP teenustest. Inglisekeelsete vastajate teadlikkus (74%) oli mõnevõrra madalam kui eestikeelsete oma (84%). Inglise keeles vastanutest peavad ennast kogenud osalejaks/taotlejaks 81% ja eesti keeles vastanutest 62%. Vastajate seas kõige sagedasemad valdkonnad olid tervis (30%), digi, tööstus ja kosmos (25%) ning tsiviiljulgeolek (24%).

Infokanalite kasutamisel märkisid vastanud enimkasutatud infoallikaks Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaali.

Eesti- ja ingliskeelsete vastajate hinnangud infoallikate kasulikkuse kohta olid üldiselt sarnased, kuid mõningatel juhtudel esines erinevusi. Näiteks hindavad ingliskeelsed vastajad raamprogrammi kodulehekülge, ETIS-e uudiseid ning teadlastele suunatud sotsiaalmeediat kasulikumaks infoallikaks kui seda tegid eesti keeles vastanud.

Enamik vastanutest eelistas NCP-de poolt korraldatavaid infotunde ja koolitusi veebipõhistena (54%). Koolitusmaterjalide jagamise osas puudus selge eelistus. Soovid materjalide saamiseks e-posti teel, ürituste salvestiste järelvaatamiseks ning et ürituse materjalid oleksid kättesaadavad ETAG-i kodulehel olid võrdväärselt esindatud.

Üldine rahulolu NCP teenustega oli kõrge, keskmiseks hinnanguks 4.6. Inglis- ja eestikeelsete vastanute ning algajate ja kogenud taotlejate üldine rahulolu NCP teenustega ei erine. Statistiliselt oluline erinevus tuleb välja, kui vaadata töölase kuuluvuse grupe, kus teadusadministraatorid ja avaliku sektori esindajad olid teenustega rahulolevamad kui teadlased, ettevõtjad ja kategooriasse „Muu“ kuulujad.

Raskustena raamprogrammides osalemisel töid vastajad esile eelkõige keerukaid aruandluse aspekte. Soovitustena toodi välja rohkema eelinfo jagamist, ingliskeelse teabe suurendamist, kodulehele ürituste kalendri lisamist ning konkreetsete plaanide (kommunikatsiooniplaan, andmehaldusplaani) näidiste jagamist.

Vastanute hinnangul on raamprogrammide projektitaotluste ettevalmistustoetuse tingimused asjakohased, summa motiveeriv ning taotlemine lihtne.

Kokkuvõttes näitab küsitlus, et kuigi üldine rahulolu NCP teenustega on kõrge, on mõningaid asju, mida saaks parandada. Eelkõige suurendada teenustest teadlikkust, ingliskeelse teabe kättesaadavust, jagada konkreetseid plaanide näidiseid ning pakkuda rohkem tuge keerukate aruandlusnõuete täitmisel seoses eelarvete ja finantsaruandlusega.

LISAD

Lisa 1. Uuringüküsimustik

Allolev küsimustik on üks osa Euroopa Liidu teaduse ja innovatsiooni raamprogrammi toetavate teenuste mõjuanalüüsist. Eesti Teadusagentuur (ETAG) on raamprogrammis osalust toetanud mitmete erinevate meetmetega nii otseste (rahaline toetus) kui kaudsete meetmete (nõustamine ja info vahendamine) näol. Küsimustiku eesmärk on koguda tagasisidet ETAGi raamprogrammide konsultantide (National Contact points ehk NCP-de) teenuste kohta ja saadud informatsiooni põhjal kavandada NCP teenuste kasutajakogemuse sujuvamaks ja kasutajasõbralikumaks muutmine. Palume Teil vastata järgnevatele küsimustele, mis võtab aega umbes 20 minutit. Väärtustame väga Teie tagasisidet ning arvestame seda ETAGi NCP teenuste arendustegevustes. Küsitlus on avatud 15.10.2023-ni. Kogutavad andmed on anonüümsed ja neid kasutatakse ainult ETAGi NCP teenuste ja kasutajakogemuse parendamise eesmärgil.

VASTAJA PROFIIL

1. Palun määratlege enda (peamine) kuuluvus.

- teadlane ülikoolis, teadusasutuses või ettevõttes
- teadusadministraator
- ettevõtja
- avaliku sektori (sh omavalitsuse) asutuse esindaja, sh teadus- või arendusnõunik
- muu

Kui valisite variandi "muu", palun täpsustage.

.....

2. Kas hindate ennast:

- algajaks osalejaks/taotlejaks
- kogenud osalejaks/taotlejaks
- muu (palun täpsustage allpool)

Kui valisite eelmises küsimuses variandi "muu", palun täpsustage.

.....

3. Kas olete raamprogrammi raames:

Märkige kõik sobivad.

- saanud toetust, olles koostööprojektis partner
- jäänud rahastuseta, olles koostööprojektis partner
- saanud toetust, olles koostööprojektis koordinaator
- jäänud rahastuseta, olles koostööprojektis koordinaator
- saanud toetust individuaalprojektile
- jäänud individuaalprojekti toetuseta
- olnud raamprogrammi info vahendaja rollis (asutuse siseselt või valdkonna üleselt)

- muu

4. Võimalusel palun täpsustage rahvusvahelise koostööprojekti valdkond (võimalik valida mitu varianti).

- tervis
- kultuur
- tsiviiljulgeolek
- digi, tööstus, kosmos
- kliima, keskkond
- energia, transport
- toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus
- Euroopa Teadusruumi tugevdamise meetmed
- osaluse laiendamise meetmed

INFO KASULIKKUS JA EELISTUSED

5. Kas olete teadlik, et ETAGis töötavad erinevate rahvusvahelise koostöö valdkondade konsultandid?

- Jah, olen teadlik.
- Ei olnud teadlik.

Võimalus kommenteerida eelmist küsimust.

.....

6. Palun hinnake järgnevate raamprogrammi infokanalite kasulikkust raamprogrammis osalemise vaatest (skaala 1-6; 1 – „Ei ole üldse kasulik“, 6 – „Väga kasulik“; „Ei oska hinnata“; „Ei kasutanud“).

- Raamprogrammi info ETAGi kodulehel
- ETAGi uudistel
- ETAGi NCP-de korraldatud infopäevad, koolitused
- ETISE uudised
- Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaal
- Euroopa Komisjoni raamprogrammi ingliskeelne veebileht
- ETAGi NCP individuaalne soovitus
- Individuaalne soovitus oma asutuse infovahendajalt (nt teaduskoordinaatorilt, projektijuhilt)
- Individuaalne soovitus või kutse kolleegilt
- Oma asutuse koduleht, meililist või infokiri
- Teadlastele suunatud sotsiaalmeediaplattform (nt ResearchGate)
- Muu sotsiaalmeediaplattform (Facebooki välisteaduskoostöö grupp, LinkedIn)
- Asutuse korraldatud infopäevad, koolitused (täpsustage allpool)
- Eestisisene/rahvusvaheline erialane meililist või infokiri (täpsustage allpool)
- Muud infopäevad, koolitused (täpsustage allpool)
- Muu (täpsustage allpool)

Võimalik täpsustada eelmise küsimuse vastuseid.

.....

7. Palun esitage oma eelistus NCPde poolt korraldatavate infotundide ja koolituste kohta.

- Eelistan osaleda veebipõhistes infotundides ja koolitustel.
- Eelistan osaleda füüsilistes infotundides ja koolitustel Tallinnas.
- Eelistan osaleda füüsilistes infotundides ja koolitustel Tartus.
- Mul ei ole kindlat eelistust

Võimalus kommenteerida eelmist küsimust.

.....

8. Milline on Teie eelistus raamprogrammi infoürituste materjalide jagamise kohta?

- Eelistan ürituste salvestisi järele vaadata.
- Eelistan ürituste esitatud materjali e-mailiga saada.
- Eelistan, et ürituse materjalid on üleval ETAGi kodulehel.

Võimalus kommenteerida eelmist küsimust.

.....

RAHULOLU NCPde TEENUSTEGA

9. Palun hinnake oma üldist rahulolu NCP teenustega skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse rahul“, 6 – „Väga rahul“).

- Rahulolu NCP teenustega

Võimalus põhjendada NCP teenustele antud hinnangut.

.....

10. Palun hinnake erinevaid aspekte NCP teenustega rahulolu oma isikliku kogemuse põhjal skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse rahul“, 6 – „Väga rahul“, "Ei oska hinnata", "Ei kasutanud").

- NCP poolt üldine info vahendamine (ETAGi uudiste listi vm meililistide kaudu, sotsiaalmeedias jms)
- NCP algatusel individuaalne, suunatud info vahendamine (nt isiklik e-kiri või telefonikõne)
- Päringutele vastamine
- Üldised ja temaatilised ettekanded näost-näkku kohtumistena
- Üldised ja temaatilised koolitused näost-näkku kohtumistena
- Temaatilised seminarid, videod veebi vahendusel
- Infoürituste materjalid (videosalvestised, ettekande slaidid, vm. kirjalik materjal)
- Üldised ja temaatilised kirjalikud juhendid
- Konsultatsioon(id) (nii näost-näkku kui erinevate suhtlusvahendite abil)
- Taotlusele tagasiside andmine
- Raamprogrammi info esitamine ETAGi kodulehel
- Muu (palun täpsustage allpool)

Võimalik täpsustada eelmise küsimuse vastuseid.

.....

11. Palun hinnake erinevate NCP tegevuste vajalikkust lähtuvalt Teie kogemusest skaalal 1-6 (1 – „Ei ole vajalik“, 6 – „On väga vajalik“, "Ei oska hinnata").

- Vahendada üldist infot koostööprogrammide kohta.
- Pakkuda erialast konsultatsiooni valdkonna prioriteetide ja olemasolevate projektide osas.
- Aidata koostööpartnerite leidmisel.
- Aidata taotlusvormide täitmisel.
- Nõustada projekti sisulise osa kirjutamisel.
- Pakkuda muud abi (täpsustada allpool).

Võimalus täpsustada eelmise küsimuse vastuseid.

.....

12. Selleks, et tunnustada ja toetada kvaliteetseid raamprogrammi “Horisont 2020”, “Euroopa horisont” ja COSTi projektitaotlusi ning edendada koostööd Balti riikide teadlaste vahel, maksab ETAG hindamislävendi ületanud taotluste koordinaatoritele ettevalmistustoetust, vt täpsemalt (Ettevalmistustoetus). Palun hinnake ettevalmistustoetusega seotud aspekte skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse nõus”, 6 – „Nõustun täielikult”, “Ei oska hinnata”, “Pole kokku puutunud).

- Ettevalmistustoetuse tingimused on asjakohased.
- Ettevalmistustoetuse summa on motiveeriv.
- Ettevalmistustoetuse taotlemine on lihtne.

Võimalus täpsustada vastuseid eelmise küsimuse vastuseid.

.....

13. Milliseid raskusi kogesite raamprogrammis osalemisel, kus NCP saaks aidata?

.....

14. Milliseid on Teie soovitusel ja ettepanekud ETAGile NCP teenuse parendamiseks?

.....

Lisa 2. Infoallikate kasutamine töölase kuuluvuse järgi

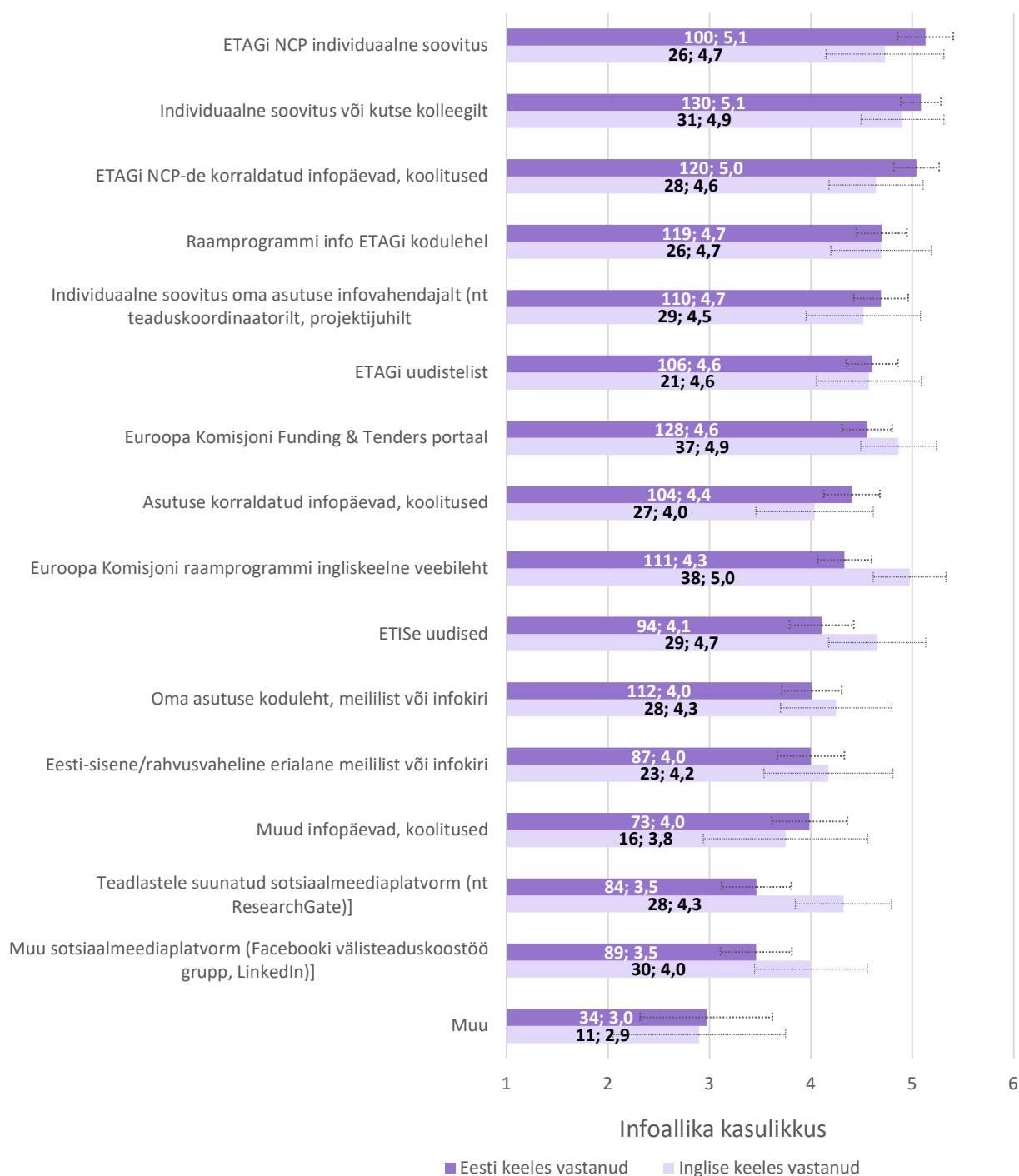
	Avaliku sektori esindaja	Ettevõtjad	Muu	Teadlased	Teadus-administraatorid	Kokku
Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaal	93%	89%	100%	88%	88%	89%
Individuaalne soovitus või kutse kolleegilt	73%	68%	88%	92%	88%	88%
Euroopa Komisjoni raamprogrammi ingliskeelne veebileht	73%	95%	100%	83%	81%	84%
ETAGi NCP-de korraldatud infopäevad, koolitused	87%	79%	63%	78%	100%	81%
Individuaalne soovitus oma asutuse infovahendajalt (nt teaduskoordinaatorilt, projektijuhilt)	60%	58%	63%	84%	91%	80%
Raamprogrammi info ETAGi kodulehel	73%	53%	63%	84%	88%	80%
Oma asutuse koduleht, meililist või infokiri	67%	47%	63%	87%	81%	80%
Asutuse korraldatud infopäevad, koolitused	80%	47%	75%	83%	72%	77%
ETAGi NCP individuaalne soovitus	73%	63%	63%	74%	91%	75%
ETAGi uudistelist	80%	63%	63%	73%	84%	74%
Muu sotsiaalmeediaplattform (Facebooki välisteaduskoostöö grupp, LinkedIn]	60%	89%	63%	74%	72%	73%
ETISe uudised	60%	47%	75%	78%	69%	72%
Teadlastele suunatud sotsiaalmeediaplattform (nt ResearchGate)]	53%	58%	63%	76%	59%	69%
Eesti-sisene/rahvusvaheline erialane meililist või infokiri	87%	53%	75%	71%	63%	69%
Muud infopäevad, koolitused	80%	68%	88%	64%	63%	66%
Muu	47%	37%	38%	51%	41%	47%
Valimi suurus	15	19	8	129	32	203

Lisa 3. Infoallikate kasulikkuse koondtabel

	Ei kasutanud	Ei ole üldse kasulik	Hinne 2	Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	Väga kasulik	Ei oska hinnata
Raamprogrammi info ETAGi kodulehel	20%	2%	5%	4%	12%	23%	24%	8%
ETAGi uudistelist	26%	1%	4%	8%	11%	20%	19%	11%
ETAGi NCP-de korraldatud infopäevad, koolitused	19%	1%	3%	6%	10%	19%	33%	8%
ETISe uudised	28%	3%	6%	9%	11%	16%	15%	12%
Euroopa Komisjoni Funding & Tenders portaal	11%	1%	7%	9%	18%	16%	31%	8%
Euroopa Komisjoni raamprogrammi ingliskeelne veebileht	16%	1%	7%	9%	15%	19%	22%	10%
ETAGi NCP individuaalne soovitus	25%	1%	6%	2%	4%	13%	35%	13%
Individuaalne soovitus oma asutuse infovahendajalt (nt teaduskoordinaatorilt, projektijuhilt)	20%	2%	6%	7%	9%	18%	26%	12%
Individuaalne soovitus või kutse kolleegilt	12%	1%	3%	3%	10%	26%	35%	8%
Oma asutuse koduleht, meililist või infokiri	20%	6%	7%	8%	18%	14%	16%	11%
Teadlastele suunatud sotsiaalmeediaplattform (nt ResearchGate)	31%	5%	8%	11%	14%	6%	10%	14%
Muu sotsiaalmeediaplattform (Facebooki välisteaduskoostöö grupp, LinkedIn)	27%	9%	8%	10%	13%	8%	10%	15%
Asutuse korraldatud infopäevad, koolitused	23%	3%	5%	9%	14%	17%	17%	13%
Eesti-sisene/rahvusvaheline erialane meililist või infokiri	31%	4%	7%	8%	13%	10%	13%	15%
Muud infopäevad, koolitused	34%	5%	5%	5%	10%	10%	9%	22%
Muu	53%	8%	1%	2%	5%	2%	2%	25%

Märge: n=203

Lisa 4. Infoallikate kasulikkus eesti ja inglise keeles vastanute lõikes

Märge: hinnangud kasulikkusele skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse kasulik“, 6 – „Väga kasulik“, „Ei oska hinnata“, „Ei kasutanud“). Esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärtus.

Lisa 5. NCP tegevuste rahulolu koondtabel

	Ei kasutanud	1 – Ei ole üldse rahul	Hinne 2	Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	6 – Väga rahul	Ei oska hinnata
Üldine rahulolu NCP teenustega		5%	2%	12%	22%	27%	32%	
NCP poolt üldine info vahendamine (ETAGi uudiste listi vm meililistide kaudu, sotsiaalmeedias jms)	13%	2%	2%	6%	16%	24%	24%	12%
NCP algatusel individuaalne, suunatud info vahendamine (nt isiklik e-kiri või telefonikõne)	23%	3%	3%	4%	6%	16%	35%	9%
Päringutele vastamine	13%	0%	2%	4%	8%	17%	46%	9%
Üldised ja temaatilised ettekanded näost-näku kohtumistena	28%	2%	1%	5%	8%	17%	28%	11%
Üldised ja temaatilised koolitused näost-näku kohtumistena	31%	2%	1%	6%	5%	17%	27%	9%
Temaatilised seminarid, videod veebi vahendusel	19%	1%	1%	7%	10%	23%	30%	8%
Infoürituste materjalid (videosalvestised, ettekande slaidid, vm. kirjalik materjal)	17%	1%	2%	7%	10%	22%	30%	10%
Üldised ja temaatilised kirjalikud juhendid	19%	1%	3%	7%	16%	17%	25%	12%
Konsultatsioon(id) (nii näost-näku kui erinevate suhtlusvahendite abil)	22%	2%	2%	4%	5%	15%	39%	10%
Taotlusele tagasiside andmine	31%	3%	3%	4%	10%	12%	22%	14%
Raamprogrammi info esitamine ETAGi kodulehel	21%	2%	5%	6%	10%	22%	22%	11%
Muu	54%	4%	1%	1%	4%	4%	5%	26%

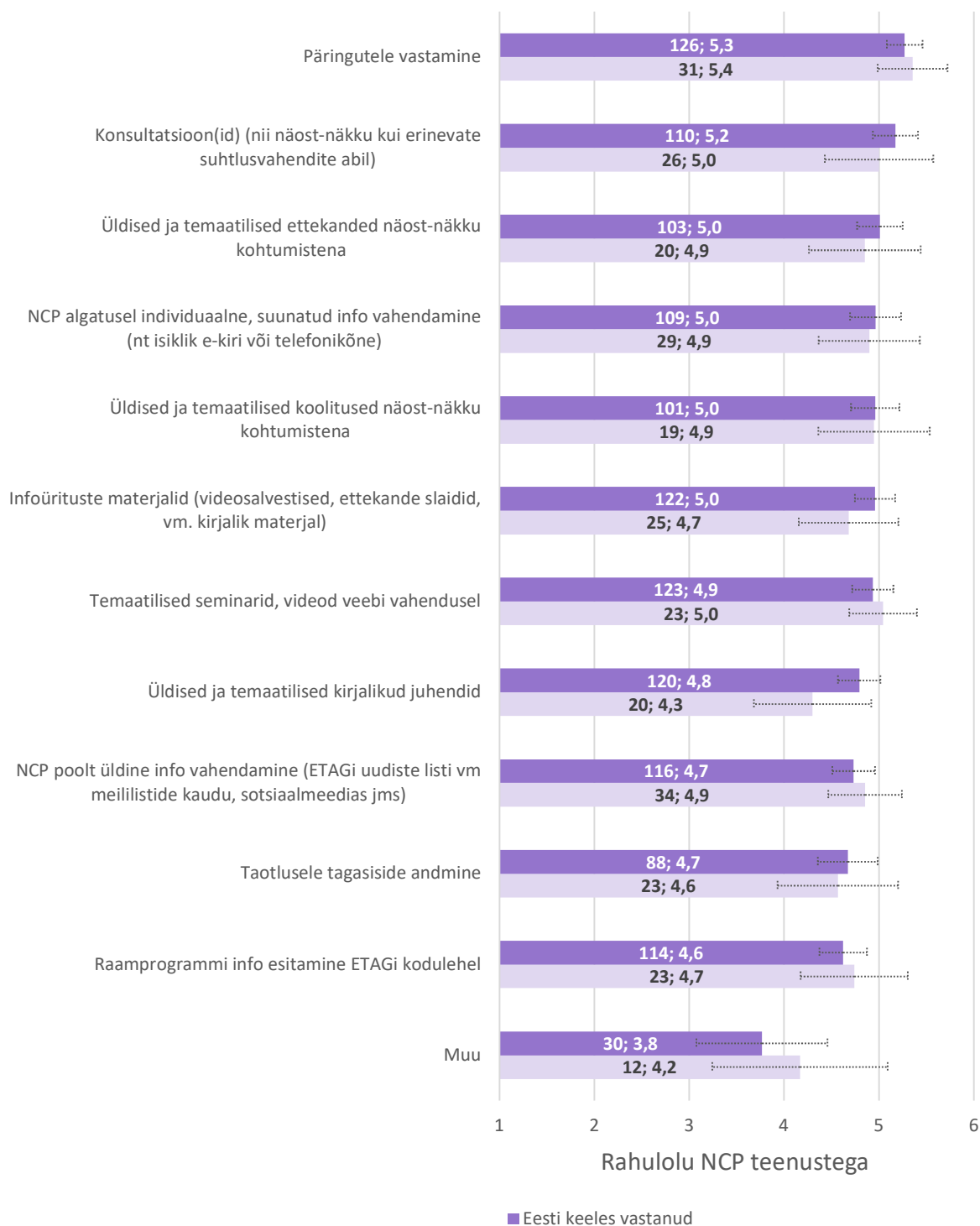
Märge: n=203

Lisa 6. Rahulolu teenuste ning tööalaste gruppide lõikes

	Teadlased	Teadus- administraatorid	Avaliku sektori esindajad	Ettevõtjad	Muu	Kokku
Päringutele vastamine	5,2 (101)	5,6 (26)	5,3 (12)	5,4 (13)	4,6 (5)	5,3 (157)
Konsultatsioon(id) (nii näost-näku kui erinevate suhtlusvahendite abil)	4,9 (87)	5,7 (26)	5,3 (9)	5,1 (11)	5,7 (3)	5,1 (136)
Üldised ja teemaatilised ettekanded näost-näku kohtumistena	4,8 (78)	5,5 (22)	5,3 (11)	4,9 (9)	5,3 (3)	5,0 (123)
Üldised ja teemaatilised koolitused näost-näku kohtumistena	4,8 (76)	5,4 (23)	5,4 (10)	5,0 (8)	5,3 (3)	5,0 (120)
Temaatilised seminarid, videod veebi vahendusel	4,8 (93)	5,5 (26)	5,2 (13)	4,1 (10)	5,3 (4)	5,0 (146)
NCP algatusel individuaalne, suunatud info vahendamine (nt isiklik e-kiri või telefonikõne)	4,8 (88)	5,6 (22)	5,3 (11)	4,9 (12)	4,4 (5)	4,9 (138)
Infoürituste materjalid (videosalvestised, ettekande slaidid, vm. kirjalik materjal)	4,7 (94)	5,5 (27)	5,3 (12)	4,9 (10)	5,0 (4)	4,9 (147)
NCP poolt üldine info vahendamine (ETAGi uudiste listi vm meililistide kaudu, sotsiaalmeedias jms)	4,5 (95)	5,5 (24)	5,2 (13)	4,8 (13)	4,4 (5)	4,8 (150)
Üldised ja teemaatilised kirjalikud juhendid	4,5 (92)	5,4 (24)	5,2 (11)	4,3 (9)	4,8 (4)	4,7 (140)
Taotlusele tagasiside andmine	4,5 (77)	5,5 (17)	3,8 (4)	4,6 (11)	4,5 (2)	4,6 (111)
Raamprogrammi info esitamine ETAGi kodulehel	4,5 (89)	4,8 (25)	5,4 (11)	4,7 (10)	5,0 (2)	4,6 (137)
Muu	3,6 (30)	5,6 (5)	5,0 (1)	3,4 (5)	5,0 (1)	3,9 (42)

Märge: Skaala 1-6 (1 – „Ei ole üldse rahul“, 6 – „Väga rahul“; „Ei oska hinnata“, „Ei kasutanud“). Sulgudes on toodud hinnante arv.

Lisa 7. Eesti ja inglise keeles vastanute rahulolu teenuste lõikes

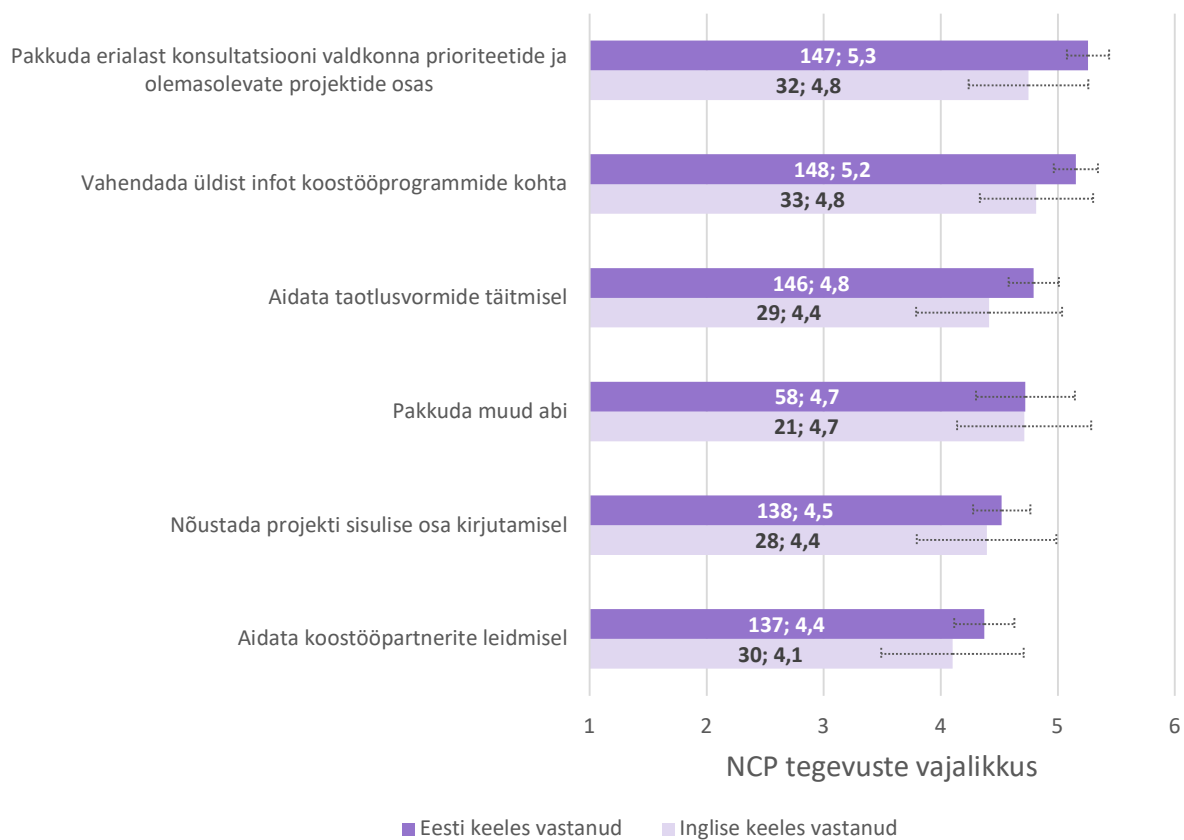
Märge: Rahulolu teenuste lõikes skaalal 1-6 (1 – „Ei ole üldse rahul“, 6 – „Väga rahul“, „Ei oska hinnata“, „Ei kasutanud“). Esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang

Lisa 8. NCP tegevuste vajalikkuse koondtabel

	1 - Ei ole vajalik	Hinne 2	Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	6 - On väga vajalik	Ei oska hinnata
Vahendada üldist infot koostööprogrammide kohta	2%	2%	7%	10%	22%	47%	10%
Pakkuda erialast konsultatsiooni valdkonna prioriteetide ja olemasolevate projektide osas	3%	0%	5%	10%	21%	48%	11%
Aidata koostööpartnerite leidmisel	7%	4%	13%	14%	20%	25%	17%
Aidata taotlusvormide täitmisel	5%	1%	9%	14%	24%	33%	13%
Nõustada projekti sisulise osa kirjutamisel	5%	4%	9%	16%	20%	27%	18%
Pakkuda muud abi	3%	0%	5%	5%	8%	18%	60%

Märge: n=203

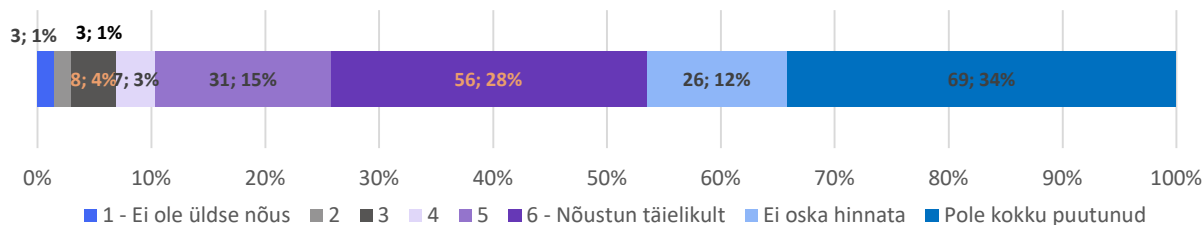
Lisa 9. NCP tegevuste vajalikkus eesti ja inglise keeles vastanute lõikes

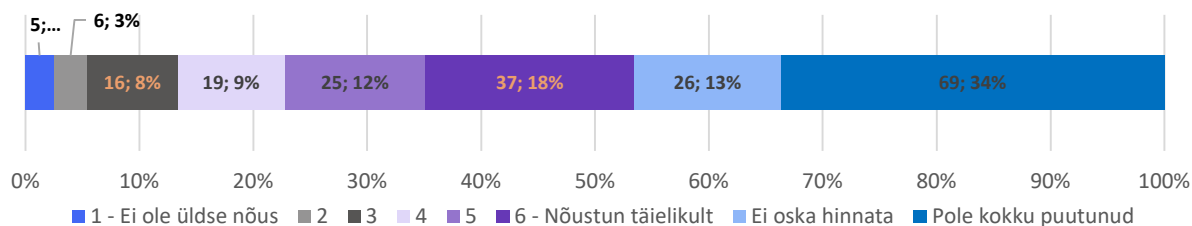
Märge: hinnangud skaalal 1-6 (1 – “Ei ole vajalik”, 6 – “On väga vajalik”, “Ei oska hinnata”). Esimene arv on vastanute arv, teine on keskmine hinnang. Punktiriga toodud usaldusvahemik näitab vahemikku, millesse 95% tõenäosusega jääb uuritava suuruse tegelik väärtus.

Lisa 10. Ettevalmistustoetuse korraldus

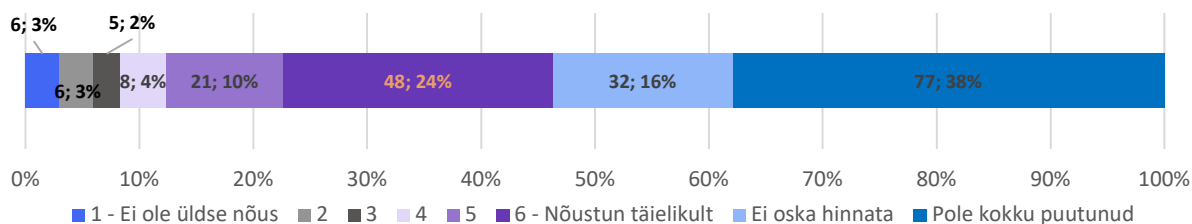
Ettevalmistustoetuse tingimused on asjakohased

Ettevalmistustoetuse summa on motiveeriv

Ettevalmistustoetuse taotlemine on lihtne

Lisa 11. Vabad vastused

Kiitus ja tänuavaldused:

1. *Rakenduskõrgkoolide palvel ekstra neile suunatud EH programmi infopäevad ja koolitused olid väga hästi ette valmistatud ja läbi viidud. Eelnevalt oli tõesti tehtud endale selgeks, kes on sihtrühm. Seega, jagatud info oli asjakohane ja kasulik osalejatele. Hindan hästi suunatud info sihtimist väga.*
2. *ETAGi poolt korraldatud juhendid/koolitused on väga kasulikud, eriti rahul olen Margit Ilvesega, kellelt nõu ikka küsin ja soovitan teistelegi*
3. *Teaduskoostööalased koolitused asutusesiseselt puuduvad, ainult kontaktpunkt mulle ongi ETAG, kus on väga pädevad inimesed ja palju infot ka üldise taotlusemise või nõuete kohta, mis kehtivad ka teistes EL fondides.*
4. *Infopäevad/koolitused on väga kasulikud*
5. *Infopäevad on kasulikud*
6. *I appreciate quick and qualified responses received from ETAG representatives on my requests*
7. *Aitas alati!*
8. *Kõik on korras*
9. *Abi on alati käepärast.*
10. *Hoidke neid suurepäraseid inimesi, et nad ära ei väsiks!*
11. *senine töö on minu arust olnud piisavalt efektiivne ja adekvaatne.*
12. *Tahan südamest kiita ja tänada Katrin Pillerit, kes on alati olnud imeline abi ja kõigi probleemide korral aktiivne kaasamõtteleja.*
13. *Esmalt kiidan Margit Ilvest, kes on alati teadlik ja annab väga asjakohast nõu. Aegajalt tasub ikka teha üldiseid ülevaateid programmi reeglitest, nõuetest jm tähhalepanekutsest, et projekte paremini läbi viia. Uute nõuete või reeglite puhul on ka hea, kui kusagilt leiaks infot. Tunnistan, et ma ETAG kodulehte eriti ei kasuta, ma ei tea täpselt, millist vajalikku infot seal leidub.*
14. *Teenus on väga kiire ja kvaliteetne.*
15. *Sarnase konstruktiivse tasemel hoidmine on asjakohane, senine koostöö ETAG esindajatega on olnud äärmiselt ladus ja meeldiv.*
16. *Rohkem selliseid NCPsid nagu Kristin Kraav :)*
17. *NCPde tase ETAGis on väga hea.*
18. *I have experience only with a COST ACTION project, and everything was perfect*
19. *Hoida kogenud NCP nõustajaid-konsultante, kellel on tugev võrgustik, usaldusväärsus, kogemuste ja teadmiste pagas (hindamatu). Väga tunnustan Kristin Kraavi, Margit Ilvest, Katrin Kellot, kellega olen tihedamalt kokku puutunud ning kellelt alati väga kiiresti ja põhjalikku nõu saanud. Mis on mitmedki meie taotlused eduka rahastusotsuseni aidanud*

Rahulolematus ingliskeelsete materjalide saadavuse üle

1. *More English language*
2. *Many information about funding application (webinar, slides...) are given in Estonian at the University level, however these applications must be written in English.*

3. *There are a lot of information in Estonian and even when translated to English it does not contain same amount of information.*

Rahulolematus teadussüsteemiga:

1. *Provintsliku Eesti päkapikudiskost pole mingit kasu!*
2. *Häirib, et erinevatel platvormidel ei ole võimalik valida nuppu "abi". Rohkelt loodetakse asjad selgeks teha koolitustel, kuid kui midagi konkreetset vaja, siis on koolituste salvestuste läbi kerimine üsna tüütu.*
3. *Hoolimata heast suhtlusvõimalusest konsulantidega, on kahju, et teadusrahasust napib ja enamasti kogu ajamahukas taotlusprotsess lõpeb toetuse mittedaamisega.*
4. *Olin H2020 projekti Eesti poolne kontaktisik ja tegin tihedat koostööd koordinaatoriga. Projekt kiideti heaks ja rahastati EL komisjoni poolt. Asutus, kus töötasin kõrvaldas mind töölt enne kui projekt algas ja teised isikud pandi tööle.*
5. *Põhiprobleem on kirjutamiseks vajamineva aja leidmine! NCP selles vist kahjuks aidada ei saa.*
6. *Suurendage finantsilisi võimalusi*
7. *My institution has no capability to deliver any training, yet they try. It is sad.*

Üldised tähelepanekud:

1. *Oluline on asutusesisene infokiri rahastusvõimalustest ja ETAGi infopäevad.*
2. *Euroopa Komisjoni leht on väga mahukas ning sellelt info leidmine nõuab teatud vilumust. ETAGi leht on seega märgatavalt kasutajasõbralikum. Infoliste on palju ning neist tulev info on pigem tähelepanu pöördmiseks.*
3. *Asutuse teaduskoordinaatori kaudu vaendatav info (otse kogu asutusele Forward-kirjana edastatud) masspostitused arvatakse enamasti SPAM-kirjade hulka, kuna enamasti on teave liialt lakooniline ja ei võimalda kiiret otsustamist, millisele sihtgrupile kiri suunatud on. Nii jääb sageli ka oluline info kirjade rägastikku.*
4. *Sektormobiisuse taotluses oli määravaks varasem pikaajaline erialane suhtlus ettevõttega.*
5. *Kõige kasulikumad on olnud näost-näku koolitused nii üldistel kui spetsiifilistel teemadel ning hilisemad konsultatsioonid e-kirja teel ja täiendavate juhendmaterjalidega tutvumisel*

Muud infoallikad

1. *Projekti välispartnerite korraldatud kogemuste vahetus erinevate programmide kohta.*
2. *ETAGi Balti fookusega üritused*
3. *KDT JU meili*
4. *Tampere Ülikooli Horizon Europe ülevaatlik Exceli list*

Teadmatus NCP teenuste osas

1. *Mis on NPC?*
2. *I must admit that I was not aware of some of the services mentioned above, like advice on writing.*
3. *NCP?*
4. *Ma ei ole kindel, kas olen osa saanud NCP teemast*
5. *Ei tea isegi, mis on NCP“*

Erinevate teenuste vajaduse rõhutamine

1. *Kulude abikõlblikkuse teema, nt töötasude maksmisel, töösuhete fikseerimisel jne*
2. *Projekti eelarvestamise nõustamine.*
3. *Abi aruandlusnõuete mõistmisel.*
4. *Peamine ootus NCPle on aidata selgitada täpsemalt mida rahastusvooru ühe või teise tingimuse all täpsemalt oodatud on. Olukordades kus keelekasutus algdokumentides on segane aga NCPi on parem arusaamine tuginedes varasematele analoogsetele voorudele või koolitustele mida EC pakkunud on. Samuti vajadusel tuge taotlusvormi tehniliste aspektide selgitamisel. Mõni kord aitab vestlus NCP paremini mõista rahastaja eesmärgi ja mis vaimus mõned tingimused või prioriteetid seatud on.*

Muu info avatud voorudest jms leiame ise F&T portaalist üldjuhul ja ETAGi lehte eraldi läbi ei käi. Koostööpartnerite ja sisuliste aspektide osas ei ole osanud ETAGi poole pöörduda. Ju siis pole ka otsust vajadust olnud. Aga pole ka täpselt teadmist mis osades ja ulatuses võib ETAG taotlejat abistada.

5. *Tingimuste ja nõuete tõlgendamine ning ses osas nõustamine*
6. *The only reasonable service I expect from the NCP is review of drafts of a proposal.*
7. *Oluline oleks aru saada, mis on programmilised eesmärgid, milliste programmidega seoseid EL täpselt "ostab".*
8. *We feel like it's essential for different projects to cooperate and communicate in order to meet the different needs and goals that the European research initiatives set. It would be useful to have mechanisms that incentivized and allowed for resource sharing among researchers and projects.*
9. *Sharing best practice knowledge, "how to" trainings,*
10. *general advices on budgeting are very much appreciated*
11. *Getting information about priorities and suitable partners*
12. *Funding available to help consortium and proposal development*
13. *Julgustada taotlema, kui nende kogemus ütleb, et kellele võiks programm sobida.*

Milliseid raskusi kogesite raamprogrammis osalemisel, kus NCP saaks aidata?

1. *Kui NCP saab infot juba varem, või ta teab, et kellele see rahastus võiks sobida (riik on küllalt väike ja tegijad on teada) võiks rohkem ülikoole teavitada ja julgustada. Nt ühel konkreetsel juhul oli just NCP soovitus ja toetus, mis viis raha saamiseni, ise ei oleks võibolla taotlust osanud ette võtta.*
2. *Konsultandil ei ole ju aega, et abistada vormide täitmisel või spetsiifilisi teadmisi, et abistada sisulise osa kirjutamisel.*
3. *Kohati on olnud raskusi taotluse tõlgendamise väga spetsiifilistel juhtudel ja kui taotlus on väga üldsõnaline. Siis olen abi saanud NCP-lt*
4. *Küsimustele spetsiifiliste meetmete kohta on raske vastuseid leida*
5. *Keeruline hinnata, üldiselt on kaebus selles, et HEU on järjest politiseeritum ja selle vastu NCP-d väga ei aita.*
6. *Nõustamine seoses eelarvete ja finantsaruandlusega.*

7. *Summad on väikesed ja neid antakse vähestele (koordinaatorid); tegelikult peaks rahastama taotluse pilootprojekti (juhul, kui taotlus ei olnud edukas) v siis samaväärselt (projekti summas) kaasrahastama projekti, kui see oli edukas*
8. *Neutraalse vaate saamine*
9. *Tõeline peavalu on igasugused riigihanked. Üks negatiivsemaid kogemusi oligi, kui mingil koolitusel tahtsin saada täpsustust, kuidas kaha asutuse korral arvestatakse projektis summat, millest alates hakatakse riigihanget nõudma. Vastuseks sain: "Tehke ära, siis vaatame!"*
10. *oluline on igasuguse pehme taustainfo jagamine. mh muutuvatest arusaamadest ja mõttelaadidest (nt aruandluses) informeerimine.*
11. *Sihitum info voorude kohta teadlastele*
12. *COST raames läbiviidav programm toimus asutuse enda vaheditest -st tasustamata töö, infrastruktuur oli tagatud*
13. *Võimalus arutada läbi konkreetset küsimused - see on kõige vajalikum. Samas mõistan, et NCP võib olla just taotlusvoorude eel väga väga suure koormuse all*
14. *Palgafondi kasutus ja ülikooli põhimõtete vastuolu*
15. *Taotluste juures toodud definitsioonid, kas teatud nõuetest on õigesti aru saadud.*
16. *palju tööd ja kasulikku tööaega läheb kaduma, - reklaam ületab tehtu töö tulemuslikkuse*
17. *"Ei oska leida puhtteoreetilisele taotlusele rakenduslikku väljundit"*
18. *Taotluste hindamiskriteeriumid ei vasta hilisemale hinnangule taotluse kohta. Tundub, et ekspertide hinnangud on subjektiivsed ja siin peaks olema võimalus NCP-l sekkuda.*
19. *Enamasti keerulisem ikka kõik see, mis finantsidega seotud. Neid asjaolusid tasub alati üle täpsustada, et mitte eksida. Soovitused auditi läbiviimiseks on ka olnud väga asjakohased.*
20. *Olen kogenud mitmesuguseid raskusi ja probleeme (nt projekti täitmise käigus lisandub ülesandeid, mis pole taotlemise faasis selgelt kokku lepitud ja millele pole kalkuleeritud inimeid; finantsaruande esitamisel ei paku oma asutus adekvaatset abi; projekt on alafinantseeritud ja selle täitmiseks tuleb endal leida lisavahendeid, mõnikord lubatavuse piiril balansseerides; tööajatabelite täitmine ja sellel põhinev finantsarvestus on ebaotstarbekas, silmakirjalik, aeganõudev ja täiesti mõttetu tegevus; projekt on halvasti koordineeritud; partnerid ei täida kõiki oma kohustustest), kuid nende osas ei saa NCP eriti aidata, v.a. ehk pidevalt sõnumi edastamine, et tööajaarvestus niisugusel kujul ei täida oma eesmärki.*
21. *Olles projekti kommunikatsiooni koordinaator, kulaks ära projekti kommunikatsiooni ja levitamise alane koolitus. Jagada võiks häid näiteid teistest projektidest.*
22. *Programmide nõuete ja tingimuste täpsustamine (kohati ei ole asjad tööprogrammis 100% selgelt kirjeldatud, NCP poolsetest täpsustustest on suur abi)*
23. *"call"-ide võimaluste ja tingimuste tutvustamisel*
24. *Nothing, I needed information for a COST ACTION, and Ms. Katrin Piller was a great help*
25. *Ongoing support to ensure paperwork is correctly filled in will be useful*
26. *oli sujuv*
27. *Mixed guidelines to fill the applications due to changes in the requirements.*
28. *I didn't have sufficient info on all the services provided by the NCP.*
29. *Nothing, I needed information for a COST ACTION, and Ms. Katrin Piller was a great help*
30. *Ongoing support to ensure paperwork is correctly filled in will be useful*
31. *oli sujuv*
32. *in general I haven't met any substantial difficulties (but I am an experienced researcher already)*
33. *I would have appreciated some more help for preparing for my interview*
34. *Many documents are provided in Estonian, which is not appropriate when it is European application. It is a barrier for non Estonian researchers.*

35. *Our diffi+BE1culties mainly stem from the restrictions imposed by the GDPR. While we understand the need for data security and privacy, the strict restrictions create concerns about sharing resources among researchers which currently impedes many of what would be extremely positive interactions between different projects.*
36. *Ei teadnudki, et ETAG jagab infot ka ResarchGate-s, ETAG kodulehelt ei leidnud viimati piisavat infot ERA-Net taotlusvoorude kohta, Ülikooli infovahendaja saadab liiga palju kõiksugu kirju ja ei jõua neid lihtsalt lugeda. Paremini oleks natukegi suunatum infoedastus.*
37. *Nõustada mitte ainult sisulise osa vaid ka projektitaotluse eelarve täimisel ja planeerimisel, anda nõ knowhow infot, mida juhendmaterjalidest ei leia, vaid mis tuleb üksnes kogemustest*
38. *Valdkonnale suunatud info võiks paremini sihitud olla, mitte igasugune info kõigile*

Milliseid on Teie soovitusel ja ettepanekud ETAGile NCP teenuse parendamiseks?

4. *ETAG-i lehel võiks olla üks lehekülg, kus on kokku kogutud kõik aktuaalsed infopäevad ja nende materjalid, pluss kalender tulevaste ürituste kohta*
5. *Jätke samas vaimus. Koondettekannete või infopäevade tegemine populaarsemates rahastusmeedetes. Praktiline tugi rahastuse saanud taotluste baasil.*
6. *Tundub, et NCPd on ka ülekoormatud ja vahel neil ei jagu piisavalt aega nõustamiseks. Ja rohkem eelinfot, mitte siis, kui taotlusvoor on juba välja kuulutatud. Siis ei jõua enam taotleda. Programmi infot ei tule sageli välja (liiga ümmargune jutt), et mida antud programmi raames oodatakse, seepärast on NCP poolne teemade ja ootuste lahtiseletus väga oluline.*
7. *Tampere Ülikoolis koostati 2023-2024 avanevate Horizon Europe voorude kohta ülevaatlik Exceli tabel (igal lehel üks suur teema), kus oli kirjas iga avaneva vooru avanemise ja sulgumise kuupäev, mitu parnteriiki peab olema, mitu projekti rahastatakse, mis summa saab iga projekt, kas on single või double stage ning kas on lump-sum või budget based ning mis on eesmärgid, mis peavad saama täidetud (bulletpoints) selle vooru projektis. Tabelisse said Tampere Ülikooli teadlased märkida ise, mis voorudest nad on huvitatud, et teised huvilised saaksid seda näha ning kontakteeruda. Kasutan seda siiani, sest 2024 voorud on ka seal kirjas. Jah, HE kohta on internetis ametlik portaal ka see info üleval, aga head ülevaadet sealt ei saa kõikide voorude kohta, vaid ainult selle vooru kohta, mida taipad otsida. Samas võib teadlasel olla teadmisi ja oskusi ka mõnes teise, tema teemaga vähem seotud vooru projektide jaoks, kus ta saab olla osaline, mitte kordinaator.*

Ülevaatlike tabelleid (vt minu esimest kommentaari) võiks koostada programmide kohta, milles on palju erinevaid voorusid, mis avanevad erinevatel aegadel ja katavad mitmeid teadusalasid (nt Horizon Europe). Üldse pole abiks internetis sammaste või moodulite kaudu suuna võtmine ja siis iseene kaotamine järgnevatesse lehtede rägastikku.

8. *Projektid koosnevad ka nõ. tüüpilistest osadest, kus iga kord jalgratta leiutamine on mõttetu. Näiteks võiks levitada andmehaldusplaanide ja eetika osade või kommunikatsiooniplaanide näiteid.*
9. *jagada rohkem materjale ka eelarve planeerimisel kasutada exceli põhja, mida koolitustel näidatakse, et saaks samal põhjal planeerida ka enda eelarvet*

10. *Vahest sooviks suuremat selgust, mis osas/ulatuses ETAGi NCPd võivad tootlejat abistada. Seni oleme pöördunud väga tehniliste ja konkreetsete küsimustega, taotluse sisu enamasti ei puuduta.*
11. *Tehke nagu juudid: toetage omasid. Sellist kiusu ja kitsarinnalisust pole ma teists riikides näinud.*
12. *aktiivne partnerite teavitamine ja koostööle suunamine, individuaalne käehoidmine ja erinevate rahastusvõimaluste teavitamine (nii avaliku kui individuaalse info vormis)*
13. *Try to provide more tailor-made services.*
14. *One on one consultations to ensure that early career researchers have sufficient help to apply for funding and what happens when they do receive it would be useful*
15. *"Hankki meile rohkem raha palun!"*
16. *Define a clear barrier of what is your job and do nothing else.*
17. *Better dissemination of services provided by ETAG using other means than just emailing lists and the official web site.*
18. *examples of successful applications as well as webinars with the representatives of ETAG, Horizon 2020, ERC, etc would definitely help us to better understand the programmes' goals and the applications procedures.*
19. *Give all information in both English and Estonian.*
20. *eetikakomiteelt nõusoleku saamine rahvusvaheliselt projektile, mis on EL kinnitatud, peaks olema kiirem ja lihtsam*
21. *Partnerluste ja missioonide info parem integreerimine temaatiliste NCP-de tegevustesse.*
22. *Mentorlusmeede, aga ka ettevalmistus-toetus meetmed võiksid ehk olla paremini kommunikeeritud, muidu ei pruugi inimesed neid üles leida.*
23. *Veidi valdkondlikum ja suunatum info, mis ei ummistaks kirjakasti, ehkki seda peaks pigem ülikool koordineerima*
24. *ETAG-i ja teadlaste vaheline koostöö tuleks muuta efektiivsemaks*